

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

MIRETÉSEK:
6-hasasos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fill.

nyitási díj 40 fill.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és csanádi egyetemi
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 107.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, június 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veséreltek: Képtárlat — az iskolában.
- A delegáció ülése.
- Mertáleti munkakiállítás a kereskedelmi kamarában.
- Az osztrák ipartanács Magyarország ellen.
- Összekaszabolt joghallgató.
- Egy híres színész levele.
- A kecskai csatlódírtó.
- Székhámos fürdőszolga.
- A gróf alteregója.
- Dinamit a tárgyaló-teremben.
- Öngyilkos uriaszony.
- Konstantinápoly a ligetben.
- Óbak-vadászat a Csálában.
- Az aradi képtárlat előkészületei.
- Aradon elfogott merénylő.
- Tárca: Tolvaj asszonyok. Irta: Lovassy Andor.
- Regény-Csarnok: A fehér hattyú. Irta: Csatuló Mendés.

Képtárlat — az iskolában.

Arad, június 3.

Arad nagy város, de ha a képzőművészet szempontjából szólunk róla, nagyon kicsiny. Ha a képzőművészet számára térképet rajzolnának, mint ahogy van hadügyi vagy posta-távirtdai térkép, úgy Arad arról teljesen hiányoznék; még a legapróbb karikával sem volna megjelölve, hacsak azon a réven nem, hogy *Munkácsy Mihály* itt tanult meg gyerek korában rajzolni. Ez azonban nem érdem, mert

akkor Békés-Csaba még nevezetesebb helyet foglal el a képzőművészet világában, mert hiszen az meg szülőhelye *Munkácsynak*.

Mindamellett nem kell Aradnak valami különös módon pirulnia, beérheti a közönséges szegyenkezéssel, mely Magyarországnak majd minden vidéki városát megilleti. Régi, bus nóta ez s ismeretes a refrénje is: — a decentralizáció. Mintha valami bűvös varázsköre volna a fővárosnak, úgy vonja magába, telhetetlen méhébe minden fajtáját a művészetnek.

Sokat méltatlankodott már ezen a vidék, mely elkeseredve, neki gyürkőzve, nagy elhatározásokkal hangoztatta a refrént: — decentralizáció; és meghallgatva a vidéki sirámokat, vagy tán inkább az elkeseredést, a központi intézők megadták a viszhangot, mely megnyugtatóssal és jóakarattal telten mondta: igen — a decentralizáció. És az idő mulott s mi még mindig ott tartunk, hogy sehol sem tartunk.

Magyarországon egyáltalában sok mindennel úgy vagyunk, hogy Budapesten kívül nincsen számára hely, sikertelenség kíséri a decentralizálás eszméjét minden vonalon. Mintha átok nehezednék ezen a szón, mely talán azért nem sikerül a magyarnak, mert hiszen nincs is jó szavára: összpontosítani lehet, de szétpontosítani nem.

Ezt azonban ne vegye mentségül egy vidéki város és ne vegye mentségül Arad sem. Ne vegye pedig azért, mert itt a közelben a példa, hogy a képzőművészet dolgában szép szerepet vihet vidéki város, imhol a példa: Szeged. Nem azt akarom mondani, hogy tudok Szegeden élő festő-, szobrász-nemzedékről, de olyan dologra akarok rámutatni, mely ezt megtehető.

Szegednek kulturpalotájában hatalmas képtárlata van, mely akkorára növekedett, hogy — amiként ez legutóbb szóba is került — külön csarnokot kell építeni s fognak is építeni számára. Amennyire fejleszti ez az állapot a közönség szépérzékét és műszeretét, úgy vonja magára a művészek figyelmét is; és ha messze van is az ideje, de el fog érkezni, amikor a budapesti után a szegedi képzőművészetről fognak beszélni.

De Arad. Itt most képtárlat van készülőben. S nagy gondot adott, hová helyezték el a képeket. Szó volt a liceum nagy terméről, mely évzáró ünnepélyek számára nagyon megfelelő, nem alkalmas azonban képtárlatnak. De még meg sem kaphatták, mert a liceumban nemsokára az érettségi vizsgálatokat tartják. Szó került az ipartestület terméről, míg azután végül a templom-utcai fiú-iskola dísztermében helyezik el a *Nemzeti Szalon* képeit. Bizony ez nem valami fényes álla-

TÁRCA

Tolvaj asszonyok.

(Aradi visszaemlékezés.)

Irta: Lovassy Andor.

Az újabb kor igazságszolgáltatása felül emelkedve a múlt idők vas szigorán, humánus szempontból mérlegeli, bírálja a lelki betegségek különböző fajait s az elkövetett cselekmények büntetőjogi beszámítása alkalmával nagyon sokszor kikéri az orvosszakértők véleményét. Maga Kraft Ebing, a nagy elmegyógyász ezer és ezer példáját sorolja fel az emberi lélek és tébolygó elme ferdeségeinek: nem egy esetben mutatja ki, hogy az elkövetett bűnös cselekményt az illető teljesen beszámíthatlan állapotban, egy magyarázhatatlan ösztön hatása alatt követte el, melytől szabadulni nem tudott, mely fölülkerekedett a gondolkozó elmén.

Az ősi pogánykorban szintegy, mint a keresztény középkorban épp azzal a kegyetlen mértékkel mérték a piromániában, hiszterióban vallási örjögésben szenvedő szerencsétleneknek, mint a beszámítható állapotban levő bűnösöknek. A kínzó kamarák, kasza-tömlőcök és máglyák áldozatai között hányan voltak olyanok, kiknek a tébolyház szomorú falai között lett volna helye!

A fejlődő tudomány és az emberiesen érző század büntető jogászai azonban beleveggyitették Dráko törvényeibe a humanizmus enyhítő balzsamát is.

A lélekbuvárok és elmegyógyászok bizonyos előszeretettel figyelik meg azt a különös betegséget, melyet „kleptománia“ néven ismer a tudományos világ.

Ellenállhatatlan ösztön, lelki gyöngeség ez, melynek annyi szerencsétlen áldozata van. A mit a szem meglát, azt a kéz nem hagyja ott, szóval az illető lop.

Azt hihetnénk, hogy ez a betegség az alsóbb néposztály között észlelhető, hol kevés műveltség, tágabb erkölcsi törvények szinte előidézik annak kifejlődését; pedig nagyon gyakran, igen előkelő körökben, magas légkörben mozgó egyéneknél is meg lehet már állapítani a kleptománia diagnózisát.

A megfigyelések azt bizonyítják, hogy e baj leggyakrabban a nőknél fordul elő és csaknem gyógyíthatatlanná fejlődik.

Az újabb gyógy mód: a szelíd figyelmeztetés, a kegyes erkölcsi leckék, épp oly kevésbé használtak, mint a régi idők vasszigora, a legkegyetlenebb büntetések alkalmazása.

Az orosz udvarnál száztiz évvel ezelőtt kezelt levágták és szibériai száműzésre ítélték a dúsgazdag és anyagi szépségű Kolatovszka grófnőt, mert ellopta a cár felesége Mária Fedorovna csárnának egy értékes diadémját.

E század elején több rendbeli totvajlásért pellengérré állították és hóhérral korbácsolatták meg Brunn városban a fiatal Braunmühter Máriát s a mikor a szegyenköre vezették, kilopta a hóhér zsebéből a keszkenőt.

A negyvenes évek elején egy gazdag magyar mágnásnőről beszélték, hogy ebben a ret-

tenetes betegségben szenvedett, egy inas járt vele mindig, kereskedésekbe és magánházakhoz, mindenki tudta róla, hogy a mit a szeme meglát, keze nem hagyja ott, ha rajtacsípték, vagy megakadályozták, hiszterikus sírógörcsöket kapott, leginkább elengedték vinni a mit zsebrevágott s másnap a család visszaküldte az ellopott holmikat.

A hatvanas évek vége felé egy magasrangú állami tisztviselő lett öngyilkos, mert sikasztott.

A puritán jellemű, becsületos ember bukását nem tudták kimagyarázni barátai. Hátrahagyott levelében azt írta, hogy ártatlan.

Ezt az embert a saját felesége lopta évenként keresztül, pedig az asszony imádta férjét, rajongott érte és mikor az öngyilkosságra kergette, az asszony buskomor lett s nemsokára a tébolydába került.

Az ellopott pénzt, még pedig nagy összeget, hiány nélkül megtalálták egy selyem paplanba varrva.

De ezek között legérdekesebb alak volt az a lengyel grófnő, a ki a magyar szabadságharc után Aradra ment.

Férje egy kiváló katona Sz... őrnagy, 1848 előtt még Lengyelországban állomásozott, ott ismerkedett meg a nagy vagyonu, vonzó külsejű és nagy műveltségű grófkisasszonnyal. Csakhamar férj és feleség lettek s boldogan éltek egymással.

A világsi fegyverletétei után Sz... őrnagy, mint annyi sok magyar tiszt, fogságba

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

pot és úgy a kiállító művészek, mint a közönség számára káros.

Azt az örömet s a vidéki műpártolásba vetett bizakodó reménységünket, melyet a Nemzeti Szalon „vendégszereplése” alkalmával érzünk, megrontja ez a körülmény s irigységgel gondolunk Szeged városára, mely állandó képtára számára műcsarnokot akar építeni. Hogy mennyire előttünk áll a tiszaparti város számadatokban fejezte ki maga az állam, mikor huszonhét darab szép képet küldött neki, Aradnak pedig — ötöt. S ezt nem vehetjük mostoha elbánásnak, hiszen talán ez az öt kép is sok volt, hogy a városháza egyik zárt termében szekrények tetejéhez támasztva, kacérkodjanak egyedüli publikumukkal, a legyekkel.

Örömszóval szeretnők üdvözölni a Nemzeti Szalont mostani harmadik látogatása alkalmával és mégis ilyen gondolatok támadnak fel bennünk. S e szomorú gondolatokra hiába akarjuk, nem nyújt vigasztalást, hogy van nekünk egy tervekben élő *kulturpalotánk*, melyben pompás hely lesz a képtárlatok számára is. Nem, nem vigasztal ez meg, mert ki tudja, meddig leszen egyetlen képzőművészeti nevezetességünk, hogy Munkácsy Mihály Aradon tanult meg rajzolni.

L—y.

A delegáció ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 3.

A magyar delegáció ma *Andrássy* Gyula gróf elnöklete alatt folytatta a hadügyi költségvetés tárgyalását.

A közös kormányt *Krieghammer* báró, *Kállay* Béni közös miniszterek és *Spaun* báró altengernagy, a magyar kormányt *Széll* Kálmán miniszterelnök és *Fejérváry* Géza báró honvédelmi miniszter képviselték.

A kisiparért.

A hadügyi költségvetés részletes tárgyalása során a *katonai szállításoknál*

Rakovszky István kijelenti, hogy a vita hiábavaló, mert a szállítások monopóliumok utján történnek. A kisiparosoknak semmi sem jut. Ezek érdekeit sürgeti.

Jekelfalussy Lajos altábornagy előadta, hogy a kisiparosoknak szövetkezeti csoportosításáról a hadügyi kormány már gondoskodott és a két kormány dolga azok dolgát előmozdítani.

Mit kíván Holló?

A táborig tüzérség 42 millió tételénél *Rakovszky* István a tételek szétválasztását kérte, de a többség ezt nem fogadta el.

Holló Lajos hallatlannak tartja *Tisza* Istvánnak azt az állítását, hogy Magyarország bírja a hadügyi terheket. Nem látja-e *Tisza* a nemzeti nyomorúságot, a nép szegénységét, a középosztály pusztulását. A hadügyi terhek milliói szinte láthatatlan ellenségek, a melyek ellen szinte lehetetlen küzdeni. Tiltakozik a folytonos emelések ellen.

Külön magyar hadseregre joga van Magyarországnak. A 67 es törvényekből fejtegeti ezt a jogot. A paritás elve sehol sincs keresztül-vive, holott a törvények azt kimondják. Miért kell a magyar ezredeknek sárgafekete zászlók alatt harcba menniük? Miért kell a Gotterhalteval elkeseríteni a nemzeti érzelmeiket? De ez mind semmi. Ezekkel nem törődnek.

Felhozta, hogy a közös hadsereg egy százada a Kinából visszajött német katonáknak szolgáló szolgálatot tett, a mennyiben a cipőiket tisztították ki. Tiltakozik az ellen, hogy a haubicokat (tarackágyu) a költségek megszavazása nélkül gyártsák. Határozati javaslatot nyújt be, a mely szerint szüntessék meg a korai nyugdíjazásokat; hozzák be a két évi szolgálati időt, a hadsereg magyar ezredeiben csak magyar állampolgárok lehessenek tisztek, a kik magyar iskolákban képeztesse ki, a magyar ezredet a magyar állam nyelvén vezényeljék és magyar nemzeti zászlókkal lássák el.

Jekelfalussy Lajos altábornagy: Az osztrák magyar haderőt *Holló* olyan inszINUÁCIÓVAL támadta meg, hogy azt szó nélkül nem hagyhatja. Sohasem történt az meg, hogy az osztrák magyar hadsereg bármely része szolgáló szolgálatot teljesített volna bármely idegen századnak. A Kinából visszatért német ezredekkel csupán bajtársi találkozót rendeztek, a mit kifogásolni nem lehet. Ez inszINUÁCIÓ ellen tehát a hadügyi kormány annál is inkább tiltakozik, mert nem akarja, hogy a külföldre megcáfolatlanul jusson el a vád.

A mi a haubicz kérdéséről illeti, az is gyanúsítás. Egyetlen haubicz sincs készen, nem is lesz addig, a míg arra költségeket meg nem szavazzak.

A háznál kipróbált régi cselédek szolgáltak, a kikhez a gyanu árnyéka sem fért, nem tudták tehát, ki lehet a tolvaj. A kis lengyel grófnő lármázott a legjobban, hogy a cselédek a tolvajok, azokat kell vallatni stb. stb. Egyik régi inast el is bocsátották a szolgálatból: de az értékes tárgyak egyre tűnedezték.

Egyszer látogatába ment a grófnővel és szobatársával L... honvédezedes felesége is, míg a második utcából este hazatértek, elveszett az ezredesné zsebéből megtakarított huszonnyolc forintja.

Szegény asszony sirt, ritt, a lengyel grófnő azonban lámpást gyújtott és óra számára kereste az elveszett tárcát, a locs-pocsban az utca sarában; ő volt a leghűségesebb barátné, de hiába, a pénzt nem találták meg.

Pár hét múlva egy-kék selyem bélést, remek zsinórzatu téli kabáttal a karján, beállított a háziakhoz a kis grófnő s így szólott:

— Ez a téli kabát szegény Lahner tábornok feleségéé, meg van szorulva, szeretnők kisorsolni.

Nosza a hazafias honleányoknak se kellett több, megcsinálták a numerusokat; egyrészt teleirták, az ivet pedig elküldték a városba, hogy rakják meg az üres számokat az ismerősök.

Eközben *Gáspár* tábornokné Nagyváradra ment s itt *Nemes* Gusztávnéval találkozá, valahogy szóba jött a kék selyem bélést zsemlyeszínű zsinóros télikabát.

Nemesné felkiáltott:

— Hiszen az nem a Lahnernéé, hanem

Szegény az ország.

Laszkary Gyula felpanaszolja az ország szegényedését. Az állami adókat nem emelni, hanem leszállítani kell, mert a nép már amúgy is roskadozik a terhek alatt. Felesleges is az új teheremelést, mert a béke biztosítva van. A jelen tételeket, a mely a nép terheinek szaporításával jár, nem szavazza meg, mert ezt nem engedi meg a lelkiismerete.

Rakovszky István: Ha több ily hang emelkednék, akkor bizonyára célt lehetne érni és megszűnnének a terheket emelni. A mi a cipőtisztítást illeti, azt a lapok irták meg és ha nem igaz...

Jekelfalussy: Nem, nem!

Rakovszky: Akkor a hadügyi kormány csak köszönettel kell adóznia, hogy *Holló* a cáfolatra alkalmat adott. Csodálja, hogy a hadügyi kormány egy szóval sem válaszolt az ellenzéki felszólalásokra és megelégedett azzal, hogy *Hieronym* és *Tisza* beszédeire utalt. *Tisza* beszédeire reflektálva, kijelenti, ha meggyőzik őt arról, hogy a költségekre a biztonság szempontjából szükség van, akkor megszavazza azokat. A harminchat millió korona hielt nem fogadja el, mert annak végső rendeltetéséről felvilágosítást nem kapott.

Miklós Ödön műszaki szempontból foglalkozik a tétellel. Az örkényi próba után fenn tartja azt az állítását, hogy az új ágyuknál fel lehet használni a régi ágyucsőveket. A tételt elfogadja.

Okolicsányi László nem szavazza meg a tételt.

A miniszterelnök.

Széll Kálmán miniszterelnök: A két kormány elhatározta, hogy törvényjavaslatot nyújt be a létszámokban előálló hiányok pótlására. De nem tartja létszámemelésnek a tizenegy tábori üteg felállítását. Mert az új ütegekkel szükség merült fel arra nézve, hogy azok kezelésére emberek legyenek. Közjogi sérelemtől szó sem lehet, mert ha a törvényhozás meg nem szavazza az ujoncokat, akkor az itt megszavazott költségeket nem használják fel. Csupán a sorrend tárgyában lehetne vitatkozni, de *Hieronym* érvelése után ez is felesleges. A sorrendet valahol meg kell kezdeni és hogy a delegáció mint törvényes testület kezdje meg, abban sérelem nincs. Kéri a tétel megszavazását. (Helyeslés.)

Elnök az ülést felfüggeszti.

A többi szónok.

Tisza István gróf a szünet után elszomorítónak tartja *Miklós* elavult felfogását a takarékoság tekintetében. Ugy takarékoskodni, a miként *Miklós* akar, nem lehet. Ezután a felemelt

került s társaival együtt az aradi vár kazamataiban várta az ítéletet.

A fogoly magyar tisztek feleségei és családtagjai valóságos előzőnlötték a várost, hogy a kétségbeesés és reménykedés nehéz perceiben közel legyenek azokhoz, kikhez őket a szeretet és esküszó láncolta.

Arad hazafias lakossága szíves készséggel, magyar vendégszeretettel nyitott ajtót, adott hajlékot a szerencsétlen asszonyoknak. Négy-száz honvédtiszt hitvese tartózkodott akkortájt ottan. *Damjanichné* a *Vásárhelyi*-családnál, gróf *Leiningenné Urbánéknál*, báró *Jeszenákné Institoriséknál*, *Gáspár* tábornokné a *Vörös*-családnál kapott szállást. Ugyanitt volt elszállásolva az előbb említett Sz... őrnagyné, a kis lengyel grófné is. K. honvéd ezredes feleségével együtt.

A grófnő hatalmas ládákkal, társzekerekkel, lovakkal érkezett meg. Ezek a ládák tele voltak drága csecsebecsékkel. Mindenki dédelgette, kedvében járt a szerencsétlen asszonyoknak, de kivált a magas műveltségű Sz... őrnagy feleségének, ki beszélt angolul, franciául olaszul németül és lengyelül.

A várparancsnok engedélye folytán a foglyokat hetenkint kétszer, sőt háromszor is meg lehetett látogatni az asszonyoknak s ilyenkor csapatostól zárandokoltak a szomorú vár felé.

Már négy-öt hétig ott voltak a *Vörös* család vendégei, mikor *Gáspár* tábornoknénak elveszett egy igen értékes arany órája láncsal együtt; csakhamar reá eltűnt a háziak asztaláról több ezüst kanál és kés.

az én kabátom, a lengyel grófné mikor átutazott, az én vendégem volt, abban az időtáiban feltörték a fali szekrényemet s akkor több ruha darab, többek közt a téli kabátom is eltűnt.

De ki merte volna gyanúsítani az őrnagy feleségét?

Gáspár tábornokné azonnal levelet irt Aradra, melyben tudatta, hogy a házi tolvaj nem más, mint a lengyel grófnő.

A család egyik tagja rögtön be is ment szobájába s szemére lobbantotta a tolvajkodásokat. A szerencsétlen asszony elsápadt, aztán sirni kezdett s egyenkint adta elő a ládából az aranyórát, az ezüstkanalakat, a századosné huszonnyolc forintját és sok más apró csecsebecsékét. Majd térdrogyva rimázkodott, hogy bocsássanak meg, de ez neki betegsége, ő nem tud ellentállani annak az ösztönnek, mely a lopásra készíti. Csak arra kérte őket, hogy rahságot szenvedő férjének ne mondják el a szégyenletes esetet.

Az összetört szerencsétlen asszony azonnal elköltözött a házból, ki a Rác városba s ha ismerőseivel találkozott, félrefordította a fejét és megszegyenülve nézett a földre.

Mikor férje Sz... őrnagy 1854-ben a fogásból kiszabadult, hogy kenyerét megkereshesse, hivatalt vállalt Nagyváradon; ott halt meg ő is, meg a felesége is, az a lelkiileg béna asszony, kit halálig üldözött rettenetes betegsége, a kleptománia.

létszámra vonatkozólag Rakovszkyval polemizál és kimutatja, hogy itt közjogi sérelemtől beszélni sem lehet. Laszkárynak azt válaszolja, hogy az ő felfogása szerint az összes feltalálókat ki kellene irtani. A míg azonban ezt tenni nem lehet, — pedig nem lehet — addig az új technikai vívmányokat fel kell használni.

Polemizál ezután Hollóval és ismét Laszkáryval és bizonyítja, hogy a hadsereg harc-képességéért áldozatokat kímélő nem szabad és azokat még idején kell meghozni.

Hollósy a tételt elfogadja.

Koglevich gróf ellenszenvesnek tartja Rakovszky harcmodorát.

Rakovszky tiltakozik a leckéztetés ellen.

Jekelfalussy reflektál a felszólításokra. Kijelenti, hogy a nyugdíjazás mindenkor törvényesen történik s a katonai kiképzést mindig az illetők anyanyelvén eszközlik. A magyar ipart a kvóta arányában részleltetik a munkákban. A sokat emlegetett „hagyományos szellem“-et nem érti; a trónt és hazát szeretve kell mindenkinek teljesíteni kötelességét. Más szellemet ő nem ismer.

A költségvetést holnap folytatják.

Kerületi munkakiállítás

a kereskedelmi kamarában.

(Iparossegédek és tanoncok tárlata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi miniszter rendelete folytán f. évi augusztus hó 15-ike és 25-ike közötti napokon Aradon munkakiállítást rendez oly célból, hogy a kerületbeli iparos tanoncok, segédek és munkásoknak alkalmat nyújtson arra, hogy szorgalmuk és ügyességük eredményét bemutathassák és hogy további fejlődésükre nézve a kiállítás által ösztönt nyerjenek.

A kiállításban részt vehet mindazon iparos-tanonc, segéd és munkás, a ki Aradon, továbbá Arad, Békés, Csanád és Hunyadmegyék valamely városában vagy községében tartózkodik, azonban csakis olyan tárgyakkal, melyek az illetőnek saját iparszakmájába valók, tehát nem azon kívül eső időtöltések vagy céltalan ugynevezett remekmunkák és a melyek sem anyaguknál, se felszerelésüknél és külső kiállításuknál fogva nagyobb befektetést, illetőleg költséget nem igényelnek.

A kiállításra való bejelentéseket ott, hol ipartestület van, az ipartestület útján, a hol ipartestület nincsen, az ipariskolai igazgatóság útján június hó 20-ikáig kell a kereskedelmi és iparkamarához beküldeni. A tárgyak beküldésének határideje augusztus elseje.

A kiállításban való részvétel a kiállítókra semmiféle költséggel nem jár. Nemcsak térdiját nem fizetnek, de még a tárgyak be- és visszashállításának költségeit is a kamara fedezi.

A kiállított tárgyak megbíráltatnak és kitüntetésben részesíttetnek. Háromféle kitüntetés lesz: aranypénzbeli jutalom, ezüstpénzbeli jutalom és elismerő oklevél. A két első kitüntetéshez is oklevél jár. A jutalmazásban részesült kiállító kitüntetéséről annak mestere is oklevelet nyer, mert ebből az érdemből a munkaadót is illeti rész.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara gondoskodik, hogy a kiállításra a kiállító tanoncok, segédek és azok mesterei a vidékről fél harmadosztályu jeggyel utazhassanak be Aradra a kiállítás megtekintésére.

A kamara reméli, hogy a kerület iparosága feltudja fogni az ilyen kiállítás nagy jelentőségét. Ezek a kiállítások ugyanis egyfelől tanulságosan mutatják be a jövő iparosnemzedék képességét úgy a szakértők, mint a nagy fogyasztó közönség előtt s így az iparfejlesztés jövő iránya tekintetében is utmutatást nyújtanak, másfelől emelik a tanoncok

és segédek önértékét s úgy őket, mint a tanító és munkadó mestereket további haladásra serkentvén, az iparos-szakképzés hathatós tényezőiként jelentkeznek.

Reméli azért a kamara, hogy a munkadó iparosok minden lehető módon előfogyják segíteni, hogy személyzetük a kiállításban részt vehessen. Sőt buzdítani fogják ezt a személyzetet arra, hogy minél szebb tárgyakat készítsenek a kiállításra.

A kiállításra vonatkozó felvilágosítással a kamarai iroda, azonkívül az ipartestület készsége szolgálnak mindenkinek.

TÁVIRATOK.

Békekötés után.

London, június 3. *Edvárd* király a világ minden részéből kapott üdvözlő táviratokat. A birodalom valamennyi gyarmatából táviratok érkeznek, a melyek mind arról adnak hírt, hogy a béke megkötése nagy örömet keltett.

London, június 3. A felsőházban *Salisbury* miniszterelnök ugyanolyan nyilatkozatot tett, mint *Balfour* az alsóházban. *Rosebery* gratulált a kormánynak a béke megkötéséhez és annak a reménynek adott kifejezést, hogy Dél-Afrikában most a béke, a jólét és a nyugodt kereskedelmi fejlődés új korszaka fog kezdődni.

Pretória, június 3. A bur vezérek nagy része elhagyja a várost, hogy feloszlassa kommandóit, a mi körülbelül két hétig fog tartani.

A leMBERGI MOZGALMAK.

Lemberg, június 3. Az éjszaka nyugodtan telt el. Az utcákon őráratok cirkálnak. Az építőmesterek képviselői és a munkások megbízottai között tegnap ismét értekezlet volt, a melyen az ellentéteket nagyrészt elsimították. Ma közös tanácskozás lesz és remélik, hogy megegyezésre kerül a dolog.

Az osztrák ipartanács Magyarország ellen.

(A vámközösség és az osztrák ipar.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 3.

Bécsben ma megszólalt az ipartanács vámügyi és kiviteli tanácsa s teljesen magáévá tette azokat a nézeteket, melyeket *Körber* osztrák miniszterelnök az urakháza egyik utóbbi ülésén a Magyarországgal való kiegyezésről mondott.

Hogy *Körber* miket mondott, azt annak idején bőven ismertettük. Az osztrák miniszterelnök azon az emlékezetes ülésen olyan nyilatkozatokat tett, melyek minden más országban s minden más vezető államférfi ajakáról fölérnének a hadizenettel. Igaz, kimondani *Körber* dr. nem mond ki semmit, de ez a misztikum még jobban hozzájárul a sejtetései borzalmosságához.

Annyit nyíltan kimondott, hogy Ausztria nem nyújthat kezét olyan közösséghez, mely nem engedi őket nyugalomhoz jutni s a mely tényleg nem is közösség. Hogy neki a hosszadalmas tárgyalások kimenetelét illetőleg aggodalmi vannak s hogy a tarifák miatt félti a gazdasági ek-szisztenciákat.

Ezekkel a harci kiáltásokkal *Körber* doktor egyesíteni reméli háta mögött az osztrák pártokat. Az iparosság már is teljesen mellé csatlakozott s tanácskozásai-ban folyton harcias hurokat penget, mire példa az alábbi sürgöny, mely az osztrák ipartanács egyik szakosztályának mai üléséről számol be:

Bécs, június 3.

Az ipartanács vámügyi és kiviteli osztálya ma tartott ülésében olyan határozati javaslatot fogadott el, a melyben legnagyobb meglepéssel veszi tudomásul *Körber* miniszterelnöknek a Magyarországgal való kiegyezésről az urakházában tett nyilatkozatát és azt mondja, hogy az ipartanács egyesült osztályai a kormánynak a magyar kiegyezés kérdésében elfoglalt álláspontjával teljesen egyetértének. Teljesen bizván a miniszterelnöknek az osztrák ipar érdekei képviselője körül kifejtett szilárd-ságában, az ipartanács osztályai kijelentik:

Az ipartanács kívánatosnak tartja vám- és kereskedelmi szövetség megkötését, de csakis azzal a feltétellel, hogy Ausztria haladó ipari fejlődését meg ne akadályozza, tehát úgy, hogy Magyarország minden ezzel a szemponttal ellenkező követelését feltétlenül visszautasítja és hogy Ausztria ipari termelésének megadják azt a védelmet, a melyre az iparnak a külföldi, nevezetesen németországi kereskedelem-politikai áramlattal szemben mulatnatlanul szüksége van.

Az ipartanács kijelenti, hogy olyan vámközösség, a mely az osztrák iparnak minimális követeléseit nem teljesíti, Ausztria iparára nézve nemcsak értéktelen, hanem egyenesen káros is, úgy hogy az ipar ilyen körülmények között még a tárgyalások meghiúsulásától sem riad vissza.

Az ipartanács azután a vámvisszatérítés kérdésével foglalkozott. Elfogadtak továbbá egy határozati javaslatot, a mely a hadügyminiszternek a delegációban tett ama megjegyzése ellen irányul, hogy csak *Krupp* tud hasznavehető ágyukat készíteni. A határozati javaslat ezt a megjegyzést mint nagyon káros és alap-talant visszautasítja.

Összekaszabolt joghallgató.

(Véres harc rendőrök és jogászok közt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 3.

Mára virradóra *Kassán* botrányos eset történt. Jogakadémiai polgárok rátámadtak egy rendőrré, azt megverték és lövéssel fenyegettek. A szorongatott rendőr addig, míg társai segélyére siettek, kardot rántott s azzal egyik joghallgató fejét ketté hasította. Sérülése olyan súlyos, hogy ápoló orvosainak véleménye szerint aligha marad életben.

A feltűnést keltő esetről a következő részleteket táviratozzák:

Tegnap este a Széchenyi ligetben egy alacsony nivón álló budapesti német orfeum-társulat lépett föl. Egy joghallgatókból és egyéb fiatalemberekből álló társaság az egész előadás tartama alatt hangosan, érthető jelekkel méltatlankodott a kiállhatatlan gajdoláson és az előadás befejezte után, mámorosan, káromolva vonult át a Széchenyi-ligeten.

Ugy hajnali két óra tájban haladtak el az őrszem mellett, még hangosan zajongva, éktelenül kiabálva. A rendőr nem figyelmeztette az uri társaságot, mert azt hitte, hogy a *Kosuth* Lajos-utcára érve minden bizonynyal abahagyják a lármázást. Azonban a zaj, a jókedv, csak nem akart lelohadni, sőt a társaság egyik tagja hangosan felkiáltott: *Törjünk ablakot!*

A rendőr e gyanus felkiáltás után éber figyelemmel kísérte a társaság további viselkedését. Nem is csalódott, mert a társaság csakugyan komolyan látott hozzá az ablaktöréshez. Legelőször is *Winkler* Jónás fűszerkereskedő ablaktáblái hullottak csörömpölve, izéporrá törve a járdára, de már tovább nem folytathatták az ablaktörési sportot, mert az őket

nyomon követő rendőr: Orosz János utánok sietett és néhány lépéssel odébb érte utól a tovasiető társaságot. Udvariasan kérdezte meg a társaságot, melyik tagja követte el az ablaktörést és a nevért kérte, mire senki sem felelt, senki sem jelentkezett, jöllehet az egyiket, a főcinkost jól szemügyre vette és magának megjegyezte. Ehhez fordult és ismételtén, udvarias hangon kérdezte meg az illető nevért, mire ez hetykén, gunyosan odavágta:

— Lovag ix-fix!

Mint hogy Orosz János látta, hogy vele csak gunyt üznek, igazolásra szólította fel a provokáló magaviseletű fiatalembert. Ez válasz helyett *pofonütötte a rendőrt*, amire az egész társaság vérszemet kapott, botokkal rárohant az egy szál rendőrré, agyba-főbe verte és jobb karját tehetetlenül tette. Az előbb említett fiatalember, wiesenheimi *Elzenbaum* Viktor lovag, az egész csapat vezetője, törös botot rántott és a rendőrré rontott, sőt egy *Demeter* János nevű tűzér is a verekedők közé csatlakozott és buzgón segédkezett a rendőr eldöngetésében. Orosz Györgyöt a falhoz szoritották, ahol *Elzenbaum* villogó törétől fenyegetve halálos veszedelemben forgott, amikor szabad balkarjával a végső pillanatban kirántotta kardját a hüvelyéből és *Elzenbaum* fejére egy lapos ütést mért. Ez az őrdjögő ember azonban nem tágitott, hanem még merészebben, még vadabban támadt Oroszra, sőt *villámgyorsan beledöfte törét* — szerencsére eltévesztette a célpontot és csakis a sapkáját szurta keresztül.

Orosz György most már szorultságában újra a fegyveréhez nyult és ezuttal éles vágás után repedt koponyával a járdára sujtotta *Elzenbaum*-ot. Egyben kétségbeesetten sipolt segítségért. Amíg a várva-várt segítség megérkezett, a legkínosabb idő telt el; a botokkal és fegyverekkel egyre, ujult erővel támadó fiatal emberek vakmerőségét az jellemzi legjobban, hogy az egyik, *töltött revolvert szegzett már mellének*, amikor Kovács és Barb rendőrbiztosok megérkeztek. Orosz az életveszélyen már túl volt. A harcias fiatal emberek ezeket is elverték, de végre-valahára sikerült őket karhatalommal legyőzni és a rendőrségre kisérni.

Varga László ügyeletes rendőrtisztviselő hallgatta ki a többé-kevésbé megsérült társaságot, a mely olyan kihívóan viselkedett, hogy az öreg alkaptány jóformán tehetetlenül állt velük szemben. Asztalokat ütöttek, kiabáltak, fenyegetőztek, stb. Nagy nehezen sikerült a jegyzőkönyv felvétel.

A súlyosan megsebesült wiesenheimi *Elzenbaum* Viktor lovagot a mentők a közkórházba szállították, hol *Wandracssek* Jenő dr. kéthasadt koponyáján a tátongó sebet összevarrta. Az élet-halál között lebegő joghallgató eszméletnél van. Kihallgatták ma a délelőtti folyamán, de még mindig kihívó hangon válaszolt a kérdésekre.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Balatoni rege, színmű.
Csütörtök: Gésák, operette.
Péntek: Pillangó kisasszony, színmű; Az erősebb, paszszdráma.
Szombat: Faust, opera.

* Változás a műsorban. A szombatra kitűzött *Pillangó kisasszony* és *Az erősebb* előadása elmarad; helyette a *Nemzeti Szalon* aradi tárlatának megnyitása alkalmából diszeloadásul *Faust* opera kerül színre. Az opera előtt *Rózsa* Miklósnak, a Szalon titkárának ez alkalomra írt Prologját fogja *Gazdy* Aranka előadni.

* A Gésák. A holnap színrekerülő *Gésák* szereposztása a következő: Fairfax Békéssy Gyula, Cunningham B. Szabó József, a tisztek Juhász Sándor, Gózon Béla, Abay Gyula, Vuncsi Polgár Sándor, Imári márk Sarkadi, Mimóza Zilahiné, Juliette Répássy Guszti, Tekmini Németh János, Constance Tolnayné Hermin, Molly Haller Irma, Katana Bejczy György.

* Megcáfolt intendánság. Egynémely budapesti lap hírül adta, hogy na *Keglevich* István gróf, a kir. operaház és a nemzeti színház intendánsa távozik, utódja *Berzeviczy* Albert lesz. Mint fővárosi tudósítónk táviratozza, *Berzeviczy* ma nyilatkozatot tett közzé, a melyben kijelenti, hogy az ő intendánságáról szóló hír merőben alaptalan. Neki esze ágában sincs olyan állást betölteni, a melynek *főösleges voltát* már évek előtt hangoztatta.

* A Balatoni rege holnapi szerdai előadásában érdekes szerepváltozás lesz. Magyar Benignát, a szerelmes szép asszonyt *P. Lukács* Juliska helyett, aki már elutazott nyári szabadságára, *Gazdy* Aranka fogja játszani. Az ő erőteljes, szép alakítása elé nagy érdeklődéssel nézünk.

A keszthelyi családirtó.

(Egy gazdag fakereskedő büne.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 3.

Többször megemlékeztünk már arról a bűnvádi eljárásról, a melyet a nagykanizsai kir. törvényszék indított *Laskay* Tivadar egykor gazdag keszthelyi fakereskedő ellen azon a címen, hogy két gyermekét megmérgezte. A szenzációs bűnpört — mint lapunknak Nagykanizsáról táviratozzák — e hó 5-én tárgyalja az ottani törvényszék.

A vádirat, a mely ellen a vádlott kifogást nem tett, így adja elő a tényállást:

(A megmérgezett gyermekek.)

Götz Ferenc keszthelyi járásbíróhoz 1901. június 10-én névtelen följelentés érkezett, a mely szerint *Laskay* Tivadar Ferenc fiát megmérgezte és *Margit* leányának életét is készül méreggel kioltani. Június 21-én a névtelen levélíró határozottabb alakban ismételte följelentését, mire a járásbíró mind a két levelet június 16-án áttette a nagykanizsai kir. ügyészséghez. A tényállás akkor az volt, hogy a 12 éves *Laskay* Ferenc 82 nap kioldás után május 11-én. a 4 és fél éves *Laskay* Margit pedig június 15-én hányással járó görcsök között kimult. A kezelőorvosok akkor gümös agyhártyagyuladást konstatáltak a halál okául.

Orosdy Lajos dr. kir. ügyész június 28-án megindította a vizsgálatot. A két gyermek holttestét exhumáltak és a fiu holttestéből 1147 grammot, a leányka holttestéből pedig 831 grammot felküldtek az országos bírósági vegyészhez, *Felletár* Emil drhoz. Az országos bírósági vegyész *Laskay* Ferenc hullarészében 2.1 milligramnak megfelelő mennyiségű mérget talált, *Laskay* Margit hullarészében pedig 44.5 milligram arzénsavnak megfelelő mennyiségű mérget. *Laskay* Tivadart erre július 17-én letartóztatták. *Laskay* a vizsgálat folyamán tagadta a terhére rótt bűncselekményt. Azzal védekezett, hogy a kezelőorvosok gümös agyhártyalobot konstatáltak, ha pedig arzénsav volt a gyermekek tetemében, azt csak valamely elensége adhatta be nekik. De ő meg van győződve, hogy a gyermekek az anyjuktól örökölt gümőkóros betegségben haltak meg.

(Nemsokára megnősülök.)

Tuli József, *Laskay* Ernőnek, a vádlott bátyjának inasa a vizsgálat folyamán azt vallotta, hogy a vádlott rá akarta bírni, hogy főnöke fűszerkereskedéséből patkánymérget lopjon. *Seemann* uradalmi állatpreparátortól is is-

méteiten kért arzénikumot. Mikor pedig *Seemann* felesége a kis *Ferenc* betegsége alatt az atyát szemrehányásokkal illette, hogy miért hanyagolja el fiát, a vádlott azt felelte:

— Már ugy sem tart soká. Nemsokára megnősülök. Elveszem egy volt szolgabírónak az özvegyét.

Moyzer György dr. kezelőorvos azt vallotta, hogy a kis *Laskay* Ferenc folyton hányt, de az apa őt, az orvost, hamis adatokkal megtévesztette, mert a kórkép is napról napra változott és az arzénikum-mérgezés tüneteit is csak abba vélte később konstatálhatni, hogy a fiu lábszárizmai meg voltak bénulva, de a betegséget ő gümös agyhártyalobnak minősítette. A kis *Margit* halála rövid haláltusa után következett be. Mindkét gyermek kórtüneteiből *Laskay* mindazokat titkolta az orvos előtt, a melyekből a mérgezés tüneteit lehetett volna megállapítani.

(A gyilkos apa.)

Az idősebb fiu betegségének tartama alatt a kis *Margit* elhunyt anyja testvérénél volt. Alig hogy visszatért atyja házához, atyja keserű izü beföttet és keserű vizet adott be neki. Mind a két gyermek sokszor panaszkodott *Udvary* Mari cselédleánynak, hogy apjuk utálatos izü beföttet és vizet ad nekik és ettől vannak ők olyan rosszul. Különösen a kis *Margit* panaszkodott, hogy atyja valami port is fúj az orrába. Június 6-án betegedett meg a leány, 15-én panaszkodott, hogy nagyon rosszul érzi magát és ezekkel a szavakkal: Anyám, anyám mindjárt megyek én is, — kiadta lelkét.

Gyermekeinek gyors egymásutánban bekövetkezett halálát *Laskay* azzal igyekezett ki-magyarázni, hogy anyjuktól örökölték bajukat, anyjuk is gümőkórosban halt meg. De az igazságügyi orvosi tanács konstatálta, hogy a holttestekben sem az első, sem a második boncolás alkalmával nyomát sem találták gümőkóros betegségnek.

(Bűnös szereltem.)

Laskay két gyermeke halála után egyáltalán nem mutatott bánatot, sőt *kártyavetés* alkalmával azt hangoztatta, hogy a kártya azt mondja, hogy harmadik fia, a kis *Jancsika* is nemsokára el fog pusztulni.

Laskay rémes cselekedetének titkos rugója valószínűleg egy vagyonos özvegy asszony, *Herman* Antónia iránt való szerelme volt. Ismételtén megkérte az asszony kezét, de az mindannyiszor elutasította. *Laskay* egész vagyonát odaigérte az asszonynak, ha felesége lesz, de az özvegy ezt az ajánlatot is visszautasította azzal, hogy *Laskay* gyermekei egykor őt fogják vádolni, hogy vagyonukat elharácsolta. Nyilván azért kellett a gyermekeinek pusztulniok, mert ők akadályozták meg látszólag *Laskay* házasságát.

A nagykanizsai törvényszék kétszeres gyilkosság miatt helyezte vád alá *Laskay* Tivadart. A tárgyalást a törvényszék elnöke, *Tóth* László táblai bíró fogja vezetni, a vádat *Orosdy* Lajos dr. k. r. ügyész képviseli. *Laskay* védői: *Orosz-vary* Gyula és *Havas* Hugó dr. ügyvédek.

MULATSÁGOK.

Konstantinápoly a ligetben.

— A Nemzeti Szövetség ünnepélye. —

A mai napon helyszíni szemlét tartott a június 15-én végbemenő konstantinápolyi ünnepély rendező-bizottsága a városi ligetben. A bizottság, melynek elnöke, *Lócs* Zezsó tanácsnok is kinn volt, megállapította a felállítandó pavillonok helyét.

A virág-, uiság- és szivar pavillont a vendéglő előtti térség három helyén állítják fel,

mig a cukrászda az állandó cukrász-pavillonban nyer hajlékot. Az alkalmi újság-árúsi helye karesu minaret lesz, melynek tetejéről egy műezzin fogja lekiáltani a látványosságok programját.

Az eddigi megállapodás szerint a virág-sátorban *Urban Ivánné*, a minaretben *Neuman-Fürst Mária*, a szivaros-boltban *Kristyóry Jánosné*, a cukrászdában pedig *Szalay Károlyné* lesz a felügyeletet gyakorló lady-patronesse.

A bizottság megállapította a diadalkapuk helyét, valamint a nyílt színpadét is. A tennisz-verseny és vívó-verseny a ligettel kapcsolatos kis réten fog végbemenni. A sene-pavillon sem fog árván maradni, mert zenekar is fogja szórakoztatni a közönséget.

A délután folyamán még egy tárgyalás folyt az ünnepély ügyében. *Schór Lajos* lakásán az alkalmi-lap szerkesztését beszélték meg. Ez a lap egyik érdekessége lesz a ligetbeli Konstantinápolyinak.

(=) Az elemi iskolák júniálisa. Mai számunkban megírtuk, hogy az összes aradi községi iskolák júniálisa szerdán, vagy csütörtökön lesz. Az időjárástól függött a nap meghatározása. Arról értesítenek most bennünket, hogy a júniálist holnap szerdán fogják megtartani. A iskolás gyermekek reggel 7 órakor vonulnak ki az erdőbe zeneszó mellett, zászlók alatt.

(=) Az aradi könyvnyomdászok szakegylete felkéri június 15-iki nyári-mulatsága rendező-bizottsági tagjait, hogy folyó hó 8-án délelőtt tizenegy órakor, az egyesület helyiségében (színházépület, félemelet) tartandó értekezleten okvetlen megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: fontos megbeszélések a kivonulás körül, idegen tagok szétosztása a bíráló-bizottságokba, mint a fogadók és rendfentartók megjelölése. Az ajándéktárgyak bemutatása és a leányképezések végleges megállapodása szintén az ülés pontját képezi.

Egy híres színész levele.

(Az aradi vendégszerelés emléke.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Abból az alkalomból, hogy *Prielle Kornélia*, a nagynevű művésznő hetvenhatodik születésnapját elérte, több érdekes levelével együtt napvilágra került néhai férjének, *Szerdahelyi Kálmánnak* egy levele, melyet *Aradra* írt harminc évvel ezelőtt.

Az egykori híres bonviván aradi vendégszerelésének emléke ez a levél. Az írójáról rövid idő múlva szó lesz itt Aradon; mikor *Zilahi Gyula* színigazgató felállítja a színház előcsarnokában az elhunyt művésznőnek a színházi padlásán talált mellszobrát.

Az érdekes levél a következő:

Tekintetes *Dániel Antal* urnak

Aradon.

Hálásan tisztelt jó Uram!

Ma-holnap 20 éve lesz, midőn ön, tisztelt jó Uram, megkönyörülve akkori szorult helyzetemen, 51 frt kölcsönt ajánlott nekem e szavakkal: „majd megfizeti, mikor a pesti színház igazgatója lesz.” Elég vakmerő voltam a nagylelkűen ajánlott kölcsönt elfogadni, noha álmódnom sem lehetett arról, hogy azt valaha visszafizetni — a föltétel szerint — alkalmam lehessen.

Most is elérhetetlen távolságban van ugyan tőlem e fizetési határidő, de annyira mégis közeledtem hozzá, hogy habár a pesti színház igazgatója nem is, de a pesti színészek egy részének az igazgatója már vagyok.

Többet elérni a mi viszonyaink között és a pesti színháznál, az enyémhez hasonló szerény tehetséggel, lehetetlen.

Mint hogy tehát nem remélhetem, hogy az ön által kitűzött állást — mint fizetési határidőt — valaha elérhessem, de egy részét annak elérnem mégis sikerült: engedje meg, hogy

tartozásom anyagi részét leróhassam, biztosítva önt igen tisztelt jó uram, hogy tartozásom erkölcsi felével, a hálával életem fogytáig adósa maradok.

Fogadja legforróbb köszönetemet szíves jószágáért és igen kérem, tartsa meg továbbra is jóakarátában

a sirig lekötözött hálás szolgáját:
Szerdahelyi Kálmánt.

E levélre *Prielle Kornélia* a következő széljegyzetet írta:

Ez a levél íratott 1872-ben júliusban. Aradon vendégszereltünk akkor tömegesen a Nemzeti színházi tagokkal szervezett társulattal. Hozzám jutott 1892. áprilisban, mikor Nagy-Becskereken bucsuztam és a megyeházánál *Dániel Lászlónál* voltunk többen.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Daiogyet tagjai értesítetnek, hogy a holnapi énekproba elmarad. Az elnökség.

(*) A magyarországi munkások rokkant-és nyugdíjgyelet aradi fiókja f. hó 5-én este 8 órakor az együleti helyiségben rendes választmányi ülést tart, melyen több fontos tárgyat fognak megbeszélni.

A gróf alteregója.

(Történet néhány hátbautésról.)

Arad, június 3.

Egy előkelő budapesti férfiszabó üzletvezetője fővárosszerte nevezetes arról, hogy mennyire hasonlít gróf *Batthyányi Elemér*hez. Egyszerű polgár-emberre nagy szerencse ez, mert épp úgy hasonlíthatott volna véletlenül *Falk Miksára* is és ez már határozott pech lett volna. *Falk Miksa* megteheti, hogy olyan legyen, amilyen, de egy férfi-szabásznak nem igen előnyös az ilyen külső.

Szép szál ember, szabályos arccal, széles tömött szakállal és az öltözködésében is híven ragaszkodik mintaképéhez, gróf *Batthyányi Elemér*hez. Ennek folytán kiváló előszeretettel sétálgatott a *Kossuth Lajos-utcán*, a mánás-kaszinó előtt, ahol is a portás, kocsisok, inasok, greomok mély tisztelettel köszöntöttek neki:

— Alázatos szolgája, méltóságos uram!

Ő pedig ilyenkor előkelően meglegyintette a kalapja szélét.

— Szervosz!

Végre a kaszinóban is feltűnt az alterego térdhódítása és az örökké vidám *Barcsay Domokos* ajánlkozott, hogy ő majd leszoktatja azt az urat arról a csuf szokásáról, hogy a szép *Batthyányi*hoz hasonlítson. Egyszer kileste, amint épp elhaladt a szabász a kaszinó előtt, utána sietett s gyöngéd szeretettel, de bika-erővel hátra ütötte.

— Szervusz Elemér!

A szabász nagyot csuklott ijedében. *Barcsay* pedig zavartan mentegetődzött:

— Parrdon! Azt hittem, hogy *Batthyányi* grofhoz van szerencsém! No de ilyen hasonlóság! . . .

A szabász a hátát tapogatva és mosolyogva, mondta:

— Oh igen, van szerencsém nagyon hasonlítani a gróf urhoz!

Más alkalommal a turfon látta meg *Barcsay* a szabászt. Megint mögéje lopózott és teljes erejéből hátra ütötte:

— Szervusz Elemérkém! . . . Bocsanat, tévedtem . . . de ez a hasonlóság!

. . . A szabász még egynéhány hátbautést kapott utcán, vendéglőben, turfon, színházban, — ahol csak ráakadt *Barcsay*. De egyszer megunta ezt a mulatságot és a löversonyen ő lopózott *Barcsay Domokos* mögé és minden elfojtott keserűségét a markába gyűjtve, jól hátra ütötte.

— Szervusz Domokos!

Barcsay haragosan fordult feléje.

— De kérem!

A szabász alázatosan mondta:

— Bocsanat, de tévedtem. Azt hittem, hogy — gróf *Batthyányi Elemér* vagyok!

TANÜGY.

(—) Ifjusági segélyegyesületi gyűlés. Az aradi kir. főgymnázium és áll. főreáliskola ifjusági segélyző egyesülete e hó 8-án, vasárnap délelőtt tizenegy órakor a liceum emeleti tanácskozó termében tartja meg évi emeleti közgyűlést, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

Szélhámos fürdőszolga.

(A masszírozó pénzeslevelet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Ma délelőtt egy szélhámos fürdő-szolgát vezettek az aradi ügyészség börtönébe. A csendőrök fogták el a csalásokból élő, foglalkozás nélküli masszírozót, aki szélhámoskodásait Arad környékén üzte rendszeresen. A napokban feljelentés érkezett ellene *Pankotáról* s erre *Szokolczay Lajos* kir. alügyész megindította a vizsgálatot, mely a fürdőszolga letartóztatásával végződött.

Az eset előzményei a következők:

Iskucz György mondorlaki születési 36 éves masszírozó a minap foglalkozás nélkül lévén, elment *Pankotára* és ott özv. *Mitrovics Jánosnénál* teljes ellátásra beszállította magát. Fizetni azonban nem akart, ahelyett udvarolt a szállásadóné leányának, kit az anyjával együtt avval hitegetett, hogy nemsokára érkezik egy pénzeslevele, s akkor kifizeti az adósságait. A pénzeslevél meg is érkezett, de *Iskucz* ahelyett, hogy fizetett volna, megszökött *Sofronyára* és magával vitte *Mitrovicsné* arany gyűrűjét emlékébe.

Sofronyán olyan újabb szélhámoskodást követett el, amelylyel hitelét hiszékeny emberek előtt megnagyobbította. Ez a művelet abban állt, hogy elment *Nagylakra* és onnan egy 5600 koronával terhelt pénzeslevelet adott föl a saját nevére *Sofronyára*. A levélen legalább ilyen összeg volt jelezve.

Nagylakról visszautazott *Sofronyára*, de be sem várta a pénzeslevél megérkezését, hanem másnap *Makóra* utazott. Intézkedett azonban a *sofronyai* postán, hogy a pénzeslevélről szóló értesítést, amint a levél odaérkezik, küldjék utána *Makóra*.

Ez meg is történt s *Iskucz Makón* újabb üzleteket kezdett csinálni. Kiadta magát egy nagy aradi cég megbízottjának s megalkudott huszonöt zöldségáruval két waggon zöldségre. Együttal bélyegdíjak fejében fejenként 25—30 forintot szedett a zöldségáruoktól. Ezeket a *sofronyai* pénzes levél avizójával csapta be, ugyanis fölmutatta a *sofronyai* postáról érkezett 5600 koronáról szóló pénzeslevél avizót s avval biztatta őket, hogy a pénz a zöldség vételára, melyet nekik kifizet.

Mitrovicsné azonban közben följelentette a szélhámos masszírozót s a csendőrség el is fogta s beszállította, mint foglalkozás nélküli csavargót az aradi ügyészség fogházába. *Sofronyán* ekkor szintén megtudták *Iskucz* legújabb tartózkodási helyét és a kézbesíthetetlen levelet beküldték az ügyészségnek.

Mikor itt föl bontották a pénzeslevelet, kiderült, hogy 5600 korona helyett 6—7 darab vörös papirdarab volt a borítékban, pénznek nyoma sincs. Közben a *makói* becsapott zöldségárusok is bepanaszolták *Iskuczot*, kit valószínűleg a nagyváradi póstaigazgatóság is fel-

jelentett, mert a postát is megkárosította portóköltéssel. Az utóbbi pedig akármilyen csekély az összeg, család büntetést képezi.

Iskucz most az ügyészség börtönében van, hol a vizsgálat befejezéseig fogva tartják.

Öngyilkos uriaszony.

(Tragédia egy honvédtiszt családjában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Megdöbbenő öngyilkosság történt Nagybecskereken. Egy fiatal, viruló szép uriaszony, ki férjével a legteljesebb boldogságban élt, pillanatnyi elmezavarban agyonlőtte magát szörnyet halt. Férje, a ki rajongó szeretettel viseltetett szép hitvese iránt, a kassz'nóban értesült a borzasztó hírről s a mikor hazatért, fiatal feleségét már halva találta.

A halálba menekült uriaszony Polcner Gizella, Görbe Samu szegedi honvédszázados, törzstisz-jelölt fiatal hitvese.

A honvédszázados, aki egyik legkedveltebb alakja a szegedi honvéd tisztikarnak, hét évvel ezelőtt kelt egybe Polcner Gizellával, Polcner Jenő országos képviselő urnokahugával. Azóta a százados a legboldogabb életet élte a szép, fiatal asszonnyal. Boldogságuk azonban igazán csak akkor lett teljes, midőn négy évvel ezelőtt egy kis leánykájuk született.

Ez a gyermek, a kis Blanka volt szüleinek legdrágább kincse. Zavartalan boldogságban élt a kis család, amelyet most egyszerre a legnagyobb gyászba, szomorúságba borított egy pisztolydörrenés.

Néhány hónappal ezelőtt a századost Nagybecskerekre, a szegedi honvédezred zászlóaljához helyezték el. A fiatal asszony nem szívesen ment el Szegedről, nehezen tudott megválni szülővárosától, a hova anyai emlék kötötte. Férjét azonban követnie kellett. El is ment a fiatal asszony az idegen városba, ahol azonban nem tudott megszokni, nem érezte jól magát. A mikor csak tehette, kis leánykájával visszavisszatért Szegedre.

Néhány héttel ezelőtt járt a fiatal asszony Szegeden legutolszor. Ekkor Polcner Jenő országos képviselő családjánál volt látogatóban. Legszívesebben járt oda, mert érezte, hogy a képviselő családja végtelenül szereti. A mikor ott járt, már foglalkozott az öngyilkosság eszméjével.

— Reád hagyom a kis lányomat — mondta szomoruan egyik unokanővérenek.

— Csak nem készülsz meghalni? — nevetett fel vidáman unokanővére, aki akkor még nem is sejtette, hogy a rendkívül boldog családi életet élő szép, fiatal asszony micsoda sötét tervvel foglalkozik.

— Meglásd, a nyakadba hagyom a kis lányomat, — ismételte fájdalommal a fiatal asszony. Amikor ezt mondta, ekkor már mindkét szeme megtelt fényes könnycseppekkel.

Szegény asszony másnap elutazott Szegedről, hova most a koporsóját szállították. A mikor elment, ismét vidám, jókedvű volt és megnyugtatta unokanővéreit:

— Annyi mindent össze-vissza beszéltem tegnap. Ne is gondoljatok velem!

El is feledték, amit mondott. A szomorú jelenet csak most jutott emlékébe, amikor Görbe Samu százados sürgönyhírével éjnek idején felverte őket a távirathordó, hogy árván maradt a kis Blanka, meghalt az asszony.

Aztán másnap jött még egy távirat, amelyet rövidesen egy harmadik is követett. Ezekben a táviratokban aztán közölve lettek az öngyilkosság részletei. A fiatal asszony szombat este hét órakor egyedül volt odahaza a kis le-

ányával. Egy ideig beszélgetett a kis leánnyal, akit megölelt, megcsókolt, majd bement a szomszédos szobába, bezárta az ajtót és magára lőtt revolverrel. Egy lövést tett. A golyó fejébe fúródott és azonnal megölte.

Leirhatatlan volt a százados fájdalma, mikor fiatal feleségét halva találta. Egy jel, egy sor írás nem volt sehol, melyben az öngyilkos uriaszony öngyilkosságának okát megírta volna. Az orvosok úgy mondják, hogy a fiatal asszony pillanatnyi elmezavarban követte el az öngyilkosságot. Ezt az orvosi föltevést megerősíti az is, hogy a fiatal asszony az utóbbi időben gyakrabban betegeskedett, sőt hozzátartozói úgy vették észre, mintha üldözési mániában szenvedne.

A fiatal asszonyt tegnap Nagybecskereken ravatalra helyezték. Estig volt a fiatal asszony ravatalon. Akkor koporsóban kiszállították a vasúti állomásra és ma délben Szegedre vitték. A temetése délután 4 órakor történt meg a pályaudvarról. Varga Ferenc apát szentelte be a koporsót, melyet aztán a belvárosi Polcner-család sirboltjában helyezték el. A temetésen, melyre ki volt rendelve a honvédszenekar is, megjelent a helyőrség tisztikara, a nagyszámu rokonság, a fiatal asszony ismerősei.

Dinamit a tárgyaló-teremben.

(Veszedelemes bűnjel.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 3.

Szenzációs főtárgyalás volt ma a nagyváradi törvényszéken. Nem a tárgyalásra került bűneset keltette a szenzációt, hanem egy bűnjel, mely óriási ijedelemre ragadta úgy a bírakat, mint a közönséget. A bűnjel nem kevésbé veszedelemes anyag volt, mint dinamit, mely nagyon könnyen borzasztó katasztrófát okozhatott volna.

A főtárgyalás folyamán, a bűnjelnek között sorra került egy jókora csomag, mely a tárgyjegyzékben úgy szerepelt, mint hajkenőcs. Fel is bontották gyanútlanul a csomagot s akkor jöttek rá, hogy a kenőcsnek minősített anyag iszonyu rombolást előidéző nitroglicerin. Öt darabban mintegy harmadfél kilogramm dinamit volt itt egy csomóban, mely tulságosan elég lett volna ahhoz, hogy az egész törvényszéki palotát a levegőbe röpitse.

A dinamitot az év elején a magyar-csékői csendőrség kobozta el s a csékői járásbírósnál tette le. A járásbírósnak azután minden jelzés nélkül a nagyváradi törvényszékhez küldte el. Az irnok pedig, ki a bűnjellet elkönyvelte, a tárgyjegyzékben hajkenőcsnek tüntette fel.

Ugyszólván érthetetlen, hogy miképen történhetett mindez, annális inkább, mert a dinamitot hozó személynek patron volt mellékelve. A bíróság még a tárgyalás folyamán sem jön reá talán, hogy milyen veszedelemes anyaggal van dolga, ha Pap János hírlapíró fel nem ismeri a „hajkenőcs”-ben a rettenetes robbanószert.

Mikor erre figyelmeztette a törvényszéket, borzasztó ijedelem támadt. Mindenki attól félt, hogy nyomban felrobban a nagy tömegű dinamit. Szerencse, hogy az elnök nem vesztette a fejét és megtéve minden óvintézkedést, a dinamitot elvitette.

A bűnjel öt hónap óta hevert már a törvényszék raktárában, hol minden óvintézkedés nélkül hányták ide-oda. Ez idő alatt a törvényszéki épület állandóan a legnagyobb veszedelembe volt. Sok ember dehogy is mert volna a tájkára sem menni, pedig milyen nyugodtan időzött benne.

HIREK.

Özbak-vadászat a Csálában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

A vadász-évadon kívül, a földmívelési miniszter kivételes engedélye révén különös vadászat kezdődött meg tegnap délután a csálai erdőben: egy országgyűlési képviselő áll lesben, a kinek a kivételes engedély folytán négy özbakot szabad leterítenie; tovább az engedély ki nem terjed.

Manassy György dr. a román-morovirai kerület országgyűlési képviselője, Temesvármegye volt főispáni titkára ez a a'pisszonátus vadász. Az erdő tudvalevően kincstári tulajdon s annak vadászati joga a földmívelési minisztert illeti. Minden évben repdszerint egyszer szoktak nagyobb vadászatok tartani, a melyre néha lejön egy-egy miniszter is.

Most Darányi Ignác földmívelési miniszter megengedte Manassynak, hogy az állami vadászterületen néhány napig vadásszon, azonban azzal a kikötéssel, hogy csak négy özbakot szabad leterítenie.

Manassy ennek folytán Aradon volt és hétfő délután kiment a Csálába, kivitte a vadászathoz szükséges embereket, s azóta künn van, az éjszakát is az erdőben tölti. Hogy a kiszabott négy özbak közül eddig hányat sikerül elejteni, eddig nem tudni; valószínű, hogy holnap befejezi a vadászatot.

Manassy különben nemcsak szenvedélyes vadász, hanem jeles mezőgazdasági szakember: rövid idő előtt kapott engedélyt a francia Mérite Agricole rendjel viselésére, a melyet a franciaországi ménésekről irt tanulmányaért kapott.

Az aradi képtárlat előkészületei.

— Vernissage előtt. —

Arad, június 3.

Ma érkeztek meg az aradi tárlatra szánt képek és szobrok s ezzel kezdetét vette a tárlat előkészítése. A képekkel együtt jött meg Rubovics Márk, a Nemzet Szalon műtárosa, a ki a tárlatot rendezi.

A képtárlat, a mint megirtuk, a polgári fiúiskola uagy disztermében és rajztermében lesz. Mind a két terem különösen a világitás szempontjából kiválóan megfelel ennek a célnak és a benne kiállítandó festmények így minden részükben érvényesülni fognak.

A tárlatra 200 kép érkezett: legnagyobb részt olyanok, a melyek még nem voltak kiállítva: tájképek, zsáner-képek, pastellek, stb. A képek mellett ki lesz állítva több bronzszobor. A tárlat mű-tárgyainak ára husz forint és 5000 forint között fog váltakozni, úgy, hogy a közönség minden részének módjában lesz képeket vásárolni. A tárlat összes képeinek értéke körülbelül nyolcvanezer forint.

A tárlat ünnepélyes megnyitása vasárnap, június 8-án délelőtt lesz. A megnyitó beszédet Vészi József, a Nemzeti Szalon alelnöke tartja. A tárlat megnyitására több jeles fővárosi művész és íróember Aradra jön.

A közönség között nagy érdeklődés várja a tárlatot. Bizonyos, hogy a képzőművészetnek a vidéken propagandát csinálni még mindig nehéz dolog, de Arad e tekintetben már kiállította a tűzpróbát, s nincs kétség benne, hogy a Nemzeti Szalon legújabb aradi vállalkozásának is szép sikere lesz, és a közönség is kellemes benyomásokkal fog visszaemlékezni a tárlat napjaira.

— **Királyunk és a bur béke.** Bécsből táviratozzák, hogy *I. Ferenc József* király a délafrikai ellenségeskedés beszüntetése és az angol-bur béke megkötése alkalmából rendkívül megleghangu üdvözlő táviratot küldött *VII. Edvárd* királyhoz, örömet fejezve ki a béke megkötése fölött. Az európai uralkodók közül a német császár üdvözlő távirata érkezett elsőnek az angol királyhoz.

— **A megyés püspök állagota.** Napról-napra örvendetes javulás áll be *Desseffy* Sándor csanádi megyés püspök állapotában. Mint Szegedről jelentik, a püspök tegnap már annyira jól érezte magát, hogy fölkelt és ágyon kívül töltötte az egész napot. A püspök kijelentette, hogy szerdán, vagy csütörtökön Temesvárra utazik. Tegnap meglátogatták *Kun* László és *Wittenberger* kanonokok, *Bieder* dr., *Pacha* nagyszentmiklósi esperes. *Petróczy* miniszteri titkár és *Desseffy* Béla jószágkormányzó; *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, az arad-csanádi vasutak vezérigazgatója pedig megleghangu levélben kérdezősködött.

— **A közgyűlés előtt.** A város törvényhatósági bizottsága szerdán, e hó 11-én tartja meg június havi közgyűlését. Ennek előkészítésére a város pénzügyi- és közlekedési-bizottsága ülést fog tartani a napokban. Előbbi a város reformált tűzbiztosítására beérkezett ajánlatokról, utóbbi pedig az *Auer-égeknek a mellékutakban* való felállításáról fog tárgyalni. Ugyanitt kerül szóba az aradi *Összetartás szabadkőműves-páholy* új palotájának kérdése is, melyben véglegesen a júniusi közgyűlés fog dönteni.

— **A koronázási évforduló.** Királyunk koronázásának évfordulóját az idén is szokott ünnepek közepeire üli meg Aradváros közönsége f. hó 8-án. Koronázási ünnepélyek lesznek a középiskolákban és az elemi iskolákban, hol az egyes osztályokban az osztályfőnökök fogják magyarázni a nap jelentőségét.

— **Az aradi Munkácsy-émlék.** A következő felhívást vettük: Mindazon egyesületeket, társulatokat, intézeteket, melyek a *Munkácsy-émléktábla* f. hó 15-iki leleplezésén testületileg szándékoznak részt venni, valamint azokat, melyek az emléktáblára koszorút kívánnak helyezni, tisztelettel felkérem, hogy ebbeli szándékukat nálam f. hó 12-ikéig bejelenteni sziveskedjenek. *E. Illés* László, a rendező-bizottság elnöke.

— **A t. Ház költözködik.** Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: Az őszi ülésszakot már a Duna partján épült új országházban kezdi meg a parlament. Az új otthonba csupán a könyvtárt, levéltárt és az anyag-készletet viszik át, a butortatból pedig semmit sem, mert az új országház berendezése teljesen új. A költözködést június 15-én kezdi meg a könyvtárral, míg a többi elszállítani valót augusztus közepén viszik át.

— **Pável püspök végrendelete.** Nagyváradról jelentik lapunknak: Altalános megjelentést kelt városzerte, hogy az elhunyt *Pável* Mihály gör. kath. püspök végrendeletét *sehol nem találják.* Ez annál különösebb, mert a beavatottak lehetetlennek tartják, hogy *Pável* püspök tekintélyes magánvagyonáról ne rendelkezett volna. Tegnap délután érkezett meg ugyanis Marmaroszigetről ifj. *Pável* Mihály megyei levéltárnok, az elhunyt püspöknek unokaöccse és magával hozta a püspök Wertheim-szekerényének kulcsait. A káptalan délutáni ülésén a püspök Wertheim-szekerényét felnyitotta, azonban *végrendeletet nem talált.* Valószínűnek mondják, hogy *Pável* püspök a végrendeletét deponálta valakinél s az még nem értesült a haláláról.

— **Eljegyzés.** *Bartos* Ferenc, Almás-Kamárás hegyközség jegyzője eljegyezte *Rásel* István borossebesi uradalmi felügyelő kedves leányát Irénkét.

— **Hunyady Imre gróf beteg.** Sajnálatos eset érte ma *Hunyady* Imre grófot, az aradmegyei, soborsini Hunyady grófi család nesztorát. Mint táviratban jelentik, az öreg gróf kéthelyi, somogy megyei kastélyában *részleges szélhűdést* kapott. Az orvosok reménylik, hogy a gróf életét megmenthetik.

— **Lemondott képviselő.** A kir. Kuria a felvinci választókerületben megválasztott *Miksa* Imre orsz. képviselő ellen beadott petíció dolgában két hónappal elelőtt elrendelte a vizsgálót. A bizonyítási eljárást azóta befejezték, kihallgattak mintegy 800 tanut, s a vizsgálat adatai nyomán mára volt kitűzve a kuria második választási tanácsában a kérvény folytatlagos tárgyalása. Mielőtt azonban az érdemleges tárgyalást megkezdték volna, *Szabó* József dr. a kérvényező képviselője bejelentette, hogy a petícionálók a kérvényt *visszavonják.* Mint-hogy pedig a visszavonó kérvény szabályszerűen volt kiállítva, a kuria a további eljárást megszüntette. *Miksa* Imre ellenjelöltje *Felszty* Ferenc volt, s mindketten kormánypárti programmal léptek föl. Megemlítjük, hogy a petíció visszavonása előtt *Miksa* Imre *lemondott mandátumáról.*

— **Temető a Csálatelepen.** A csálai szőlőtelep határában épülő falu érdekesen mutatja egy község fejlődésnek jeleit, mozzanatait. Mikor a *Csálatelep* benépesült, iskolát és ovodát építettek a lakóknak. Nemsokára talán templomuk is lesz, de azt még megelőzi valami, a mi szintén jele a fejlődésnek, ha magában véve szomorú is. Most már annyian vannak a Csálatelepen, hogy a halálnak is jut belőle aratása. A községnek tehát temető kell, s e miatt most a telep vezetősége megkereste Arad megye alispánját, hogy temető-hely kijelölése iránt intézkedjék.

— **A pécsváradi képviselőválasztás.** A pécsváradi kerületben ma tartották meg az új képviselőválasztást. Három jelölt állott egymással szemközt: *Egry* Béla függetlenségi, *Kerner* Adám földműves, szintén függetlenségi és *Vedella* néppárti. Dél előtt 11 óráig a szavazatok így oszlottak meg: *Egry* 216, *Kerner* 114, *Vedella* 72. Délután 4 órakor *Vedella* volt többségben, a mennyiben neki 660, *Egry*nek 637 és *Kerner*nek 245 szavazata volt. A szavazás a legnagyobb rendben folyik.

— **Kerékpárosok a gyalogjárón.** A gyakorta fölhangzó panaszok hatása alatt *Sarlot* Domokos főkapitány erélyes rendeletet adott ki, a melyben mindazoknak, a kiket illet, figyelmébe ajánlja, hogy a *gyalogjárókon szigorúan tilos a kerékpározás,* mivel — ugymond — gyalogjárók nem a kerékpárosok számára vannak, hanem azok részére, a kik kedvtelésből vagy kényszerűségből gyalog járnak.

— **Számgyakornoki kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Chirke* Vilmos aradi lakost ideiglenes minőségű díjtalan m. kir. pénzügyi számgyakornokká nevezte ki az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez.

— **Gyilkossági merénylet Rétháton.** Az Uj-Aradhoz közeli *Réthát* községben tegnap éjjel véres merénylet történt. Egy földművelő gazdához ismeretlen tettesek rablási szándékkal betörték s mikor az utca népe segélyére sietett a megtámadott gazdának, a betörők *hat lövést tettek az öket körülöfőgő emberekre.* A golyók egyike halálosan találta *Kvintusz* Péter földművelőt, a ki most élet-halál között lebeg s estig alighanem meghal. Az eset részleteit az *Aradi Estilap* a következőkben jelenti:

Réthát községben tegnap éjjel egy *Pelcer* nevű gazdag földműves házába ismeretlen tette-

ssek betörték. *Pelcer*ék már aludtak s arra ébredtek fel, mikor a betörők az alvó család feje alól a párnákat s egyéb ágyneműket kezdték kihuzgálni. *Pelcer* segítségért kiabált. A nagy zajra elsőnek jelent meg *Pelcer*ék szomszédja, *Kvintusz* Péter. A betörők már akkor összeszedték az ágyneműket s kivitték az utcára, hogy kint várakozó társaiknak átadják. *Pelcer* és *Kvintusz* nekiestek a tolvajoknak, majd a hatalmas sikoltozásra és segélykiáltásra kirohantak a közeli szomszédok is, akik a betörők kezéből elvették a lopott ágyneműket és biztonságba helyezték. A tolvajok elmenekültek, ami csak úgy sikerült nekik, hogy az összegyűlt tömeget revolver-lövésekkel visszatartották az üldözéstől. Menekülés közben hat lövést tettek. Ezek egyike *Kvintusz* Pétert *nyakszírtén találta.* A szerencsétlen ember eszméletlenül rogyott össze s nyakából vastag sugárban ömlött a vér. Attól lehetett tartani, hogy elvérzik. Rögtön orvosért futottak, a ki elállította a vérzést, de kijelentette, hogy *Kvintusz* aligha marad életben. A lövések alatt támadt zürzavarban a betörők nyom nélkül megugrottak. Öt lövés szerencsére nem talált. Az új-aradi csendőrség rögtön megindította a vizsgálatot. A tetteseket még nem sikerült kinyomozni, de több rétháti emberre alapos gyanu van. Ezeket a csendőrség szemmel tartja s kihallgatás végett már megidézte. Az a gyanu is fölmerült már, hogy a tettesek *kiszabadult fegyencék.*

— **Szerkesztő és katonatiszt párbaja.** Marmaroszigetről érdekes párbaj híret jelentik nekünk. *Schreiner* József a „Marmarosi Ujság” szerkesztője megírta lapjában, hogy *Ujhelyi* hadnagy, aki a zászlóalj egyik legjelesebb vívója, kávéházi botrányt rendezett. A katonatiszt provokálta a szerkesztőt, s a felek tegnap igen szigorú föltételű kardpárbajt vívtak a honvédlaktanyában minden kötés nélkül, harc képtelenségig. Az első összecsapásnál *Schreiner*, aki beteges, gyöngetestalkatu ember, a hadnagy térdét oly súlyosan megsebesítette, hogy *Ujhelyi* *eszméletlenül állapotban* szállították a katonai kórházba. A szerkesztőt, aki sértetlen maradt, valósággal ünnepli Marmarosziget polgársága.

— **Házasság.** Székelyudvarhelyi *Szoboszlay* Pap Zoltán kir. törvényszéki albiró és szilágy megyei földbirtokos, eljegyezte Budapesten sárori és derzsényei *Lévay* Ferenc volt kultuszminiszteri tanácsos és neje, szül. magyarcsékei *Korda* Sarolta leányát, Sárkát.

Hegyesy Vilmos, a kolozsvári *Magyar Polgár* felelős szerkesztője ma tartotta esküvőjét Kolozsvárott *Hirschfeld* Elizával, özv. *Hirschfeld* Györgyné leányával. A polgári házasságkötés után az egyházi szertartást *Biró* Béla apátplébános végezte. Mint tanuk *Dorgó* Albert kir. közjegyző és *K. Biasini* S. szerepeltek.

— **Még egy sikkasztó ügyvéd.** Kalocsáról írják, hogy a dr. Grün-féle esetnek ott méltó párja támadt. Ugyanis *Kovács* Pista kalocsai ügyvéd és egyszersmind a „Kalocsai községi hitelszövetkezet” vezérigazgatója május hó 24-én onnan eltűnt és csak most konstatálták, hogy a nevezett intézet *Wertheim-szekerényét* is alaposan megdezsmálta, amennyiben az intézetnél több mint ötvenezer korona hiányt födöztek fel. Az elsikkasztott pénz szegény iparosok és polgárok összekuporított garasaiból folyt be. A vizsgálat folyamatban van.

— **Athelyezett csendőr főhadnagy.** A honvédelmi miniszter *Záray* Ödön csendőrfőhadnagyt, *Záray* Ödön aradi községi népiskolai igazgató fiát, szárnyparancsnoki minőségben Nagyváradról Brassóba helyezte át.

— **Merénylet a párisi rendőrfőnök ellen.** *Párisból* táviratozzák: *Lépine* rendőrfőnököt, a mikor a kórházba ment, hogy meglátogasson egy rendőrt, a ki egy verekedés alkalmával megsebesült, *revolverlövésekkel támadta meg egy embercsoport,* a mely a kórház előtt összecsozdult. A rendőrfőnök nem sebesült meg. A merénylők elszöktek. A vizsgálat folyik.

— **Üngyilkos színész.** Komáromban néhány hét óta *Balla Kálmán* győri színigazgató társulata játszik szép pártolás mellett. A társulatnak egyik csinos és a közönség által is kedvelt tagja volt *Széchy Valbi*, aki még a múlt évben a budapesti városligeti szinkörnél volt szerződötve. Az alig 18 esztendő leányának egyik udvarlójával viszonya volt hosszabb ideig. A fiatal ember azonban ráunt a leányra, és szabadulni akart tőle. Ezt a szerencsétlen fiatal színész oly annyira szívére vette, hogy forgópisztolyal szíven lötte magát. A durranás zajára ijedten besiető nővére már holtan találta. Hétfőn délután fél 6 órakor temették el a komáromi sírkertben a kis szerelmes színésznőt. A temetőben *Balla igazgató* mondott bucsuztatót.

— **A Nikodém-féle végrendelet.** Az alábbi sorok közlésére kértek meg bennünket: Tekintetes Szerkesztő ur! Az *Aradi Közlöny* mai számában a *Nikodém-féle végrendelet* megsemmisítése közlésénél az állítatik, hogy a nevezett örökösök Nikodém János végrendelete, mely mind három bíróság által alaki kellék hiányából semmisített meg, a jelen volt öt tanu között, akik a törvénynek meg nem felelő végrendelet alá írták, én is közöttük vagyok, illetve voltam Tisztelettel felkérem, szíveskedjék b. lapjában megemlíteni, miszerint nem való, hogy én néhai Nikodém János végrendeletét tanuként aláírtam, s bár azon időben, a midőn végrendeletet kelt, Nikodemnek ügyvédje voltam, úgy szólván, minden ügyében kikérte jogi tanácsomat, de arról, hogy végrendeletet óhajt készíteni, soha nem szolt és én nem is tudtam, csakis halála után, hogy végrendelete egyáltalán létezik. Kiváló tisztelettel *Lukácsy Lajos*, ügyvéd.

— **Halálos párbaj revolverrel.** Szerajevóban napok óta egyébről sem beszélnek, mint egy szenzációs párbajról, melyet embertelen feltételek mellett vívtak meg. A szereplők egyike budapesti ember, előkelő család fia. A párbajról ezeket írják Szerajevóból. Május hó 24-ikén *B. B.* közös hadseregbeli hadnagy, egy Budapesten jól ismert huszárezredes fia és *B. A.* szerajevói tisztviselő között véres párbaj ment végbe Priepoljában. A párbaj oka *B.* titkár felesége. A hadnagy házi barátja volt a titkár családjának és így mindennapos volt a háznál. Utolsó időben azonban gyanakodni kezdett a férj és május 28-án feleségétől két napra elbucszott, de este 8 óra tájban váratlanul visszatért. Az asszony a hadnagyot a kályha mögé rejtette, azután dühöngő férjének kinyitotta az ajtót. A férj revolverrel rontott a szobába, de a hadnagy hatalmas ugrással ott termett és egy ökölcsapással kiütötte kezéből a fegyvert. Egy ideig a két erős férfi egymással birkózott, miközben a hadnagnak sikerült ellenfele fejét úgy a kályhához ütni, hogy az elszédült s ekkor a hadnagy távozott. 24-én ment végbe a pisztolypárbaj a legsúlyosabb feltételekkel. A második golyóváltásnál *B.* hadnagy elsápadt s tántorogni kezdett. A segédek fölfogták és konstatálták, hogy tüdejét, közvetlen szíve alatt érte a golyó. A párbajnál revolvert használtak és így érthető, hogy keresztül ment a golyó még a bordákon is. *A hadnagy halálos sebet kapott.* A titkár az nap elutazott, feleségét és gyermekét hátrahagyván. Felesége egy stuttgarteri bankár csodaszép leánya. Ugy hívják, hogy a „szandzsák gyöngye.” A katonai körök és hatóságok az esetet nagyon titkolják és semmiféle táviratot nem engednek ki, ami nagyon könnyű nekik, mert a táviratszolgálatot katonák végzik a megszállt tartományokban.

— **A Bankégyesület felszámolása.** Budapestről jelentik: A *Budapesti Bankégyesület* felszámoló-bizottsága a személyzetre vonatkozólag végleges megállapodásra jutott. Ez a megállapodás a hivatalnokok körében nagy megelégedést szült, a mennyiben humánus és az adott

körülmények közt kivételes jelenség. Végkielégítés fejében 1500 koronától 30.000 koronáig rugó összegeket osztottak ki. A szolgálzományokról is nagylelkűen gondoskodtak. A Magyar Általános Hitelbank azonkívül késznek nyilatkozott arra, hogy a hivatalnokok egy részét alkalmazni fogja. A hivatalnoki kar *Gerhardt Gusztáv* elnöknek és *Ullmann Adolf* likvidátornak, a kiknek e humánus intézkedést köszönhetik, testületileg fogja köszönetét kifejezni.

— **Petíció a dévai mandátum ellen.** *Déván*, a mint megirtuk, a főispánná kinevezett *Barcsay Kálmán* helyébe a napokban *Thoroczky Miklós* gróftól választották meg országgyűlési képviselővé. A mint lapunknak írják, ellenjöltnének, *Réthy Lajos*nak hívei petíciót készítenek benyújtani a mandátum ellen.

— **Kivándorlás Temesmegyéből.** A temesvármegyei Német-Szent-Mihály kincstári telepés községben nagy arányokat öltött az amerikai kivándorlás, a folyó évben már negyvenhárman indultak utnak. Jellemző, hogy ez a kincstárnak egyedüli községe, hol a kivándorlás szomorú jelensége mutatkozik.

— **A csendőrség rendezése.** A belügyi kormány tudvalevően elhatározta a csendőrség decentralizálását, a legénységi létszámnak arányosabb beosztását, valamint a felügyelet célszerűbb felosztását, hogy így a személy- és vagyonbiztonsági szolgálatokat intenzívebben teljesíthessék. E munkálatokhoz a szükséges adatoknak a helyszínen való megszerzése és egyáltalában a kérdés helyes megoldhatása céljából a belügyminiszter most kiküldte *Kosztka Pál* csendőralezredest és *Petróczy Lajos* miniszteri titkárt, kik már megkezdették működésüket.

— **Véres karpárba** folyt le ma déli 1 órakor Budapesten az Országos Kaszinó vivótermében. *Lázár Pál* műegyetemi tanár és *Vidor Emil* műépítész voltak az ellenfelek, kik a Magyar építész- és mérnök-egyesület legutóbbi ülésén koccantak össze *Ciegler Győző* egy kijelentése miatt. A párbaj végkimerülésre ment. A felek ötször csaptak össze. A négy első összecsapásban *Vidor* arcán és kezén kisebb vágásokat kapott, de az utolsó összecsapásban oly súlyosan megsérült, hogy a párbajt be kellett szüntetni. *Lázár Pál* sértetlen maradt. A felek nem békültek ki.

— **Gyilkos foghuzás.** *Zovacev* Milos ó-becsei gazda beállított *Zsigorsky* Mita borbélyhoz, hogy huzza ki a fogát. A borbély a szerencsétlen gazdának egyszerre hat fogát huzta ki, még pedig oly erővel, hogy az állkapcsa eltört s a gazda *belehalt a műtétbe.* A borbély ellen vizsgálatot indítottak.

— **Eltűnt gyermekek.** Az aradi rendőrségnél három gyermek eltűnését jelentették be a mai napon. *Basch* István, templom-utcai elemi iskola hét éves első osztályu növendéke az egyik — Az apja az iskolánál mint szolga van alkalmazva. A kis fiu hétfőn eltávozott az iskola épületéből s azóta nem látták s nem is sejtik, merre járhat. — *Földi* Erzsébet kilenc éves kisleány a másik eltűnt, szülei Kapa-utca 8. számú lakásából eltávozott hétfőn azzal, hogy játszani megy az utcára. Többé azután nem került elő. Apja, ki szegény munkás ember, a rendőrség közbenjárásától várja most vissza kis leányát. — Tegnap rendelte el az aradi rendőrség országos köröztetését *Kovács József* tizenegy éves fiunak, ki a templom-utcai iskola második osztályának volt tanulója. A fiu még a múlt hó 17-én tűnt el otthonról. Mostanig csak Aradon keresték, de sikertelenül. Így aztán országos köröztetése vált szükségessé.

— **Leégett község.** Tés község lakosait súlyos csapás érte vasárnap délelőtt. Mialatt a lakosság nagy része a templomban volt, azalatt a község szélén lakó *Bordás István* háza kiégült. A száraz nádtetőn gyorsan terjedt a tűz, ami csakhamar átragadt a szomszédos épületekre is. Miután a tűz terjedését a szél is

elősegítette, délután 4 órára, a mikor sikerült a tüzet eloltani, a 156 házból álló községben csak 14 ház maradt épen, a többi teljesen porrá égett. A megejtett vizsgálat szerint a tűz keletkezése akként történt, hogy *Bordás István* kalácssütés végett felfűtötte a kemencét szalmával s a kemencében összegyűltem tüzes hamut az asszony hülye leánya kiszedte és a nélkül, hogy azt lelocsolta volna, kivitte az udvarra, a mit azután a szél széthordott a háztetőkre. A tüzet megakadályozni mindaddig nem tudták, amíg a szél más irányt nem vett. A tűzvész vetkeztében három ember életét vesztette. *Balog Ferenc* né egy leszakadt nádtető beszorította a szobába és megfuladt. *Rozdek* Ambrus 16 éves fiut az oltáshoz vizet hordó koszik gázolták el és szörnyet halt. *Laskán Pál* oltás közben beszakadt egy égő háztetőkön s nem tudták többet kimenteni. Ezekon kívül még igen sok súlyos sérülés történt. A községnek sem tűzoltói, sem tűzoltó-eszközei nincsenek.

— **Letartóztatott nagykereskedők.** Feltűnést keltő letartóztatások történtek ma *Belgrádban*. Az ottani rendőrség — mint lapunknak táviratozzák — letartóztatta *Kollmann S.* zágrábi kézműáru nagykereskedőt és *Winter* Antalt, a laibachi Schumi-cég prokuristáját. A letartóztatás a bécsi rendőrség megkeresésére történt. A Schumi-cég ugyanis *Belgrádban* fióküzletet nyitott s pár hó mulva háromezer korona passzívával fizetésektelenséget jelentett. Az üzletet bezárták és *Winter* a mintegy kétszáz-ezer korona értékű árucikket eladta *Kollmann*nak — harmincezer koronáért. Ezért tartóztatták le őket. Hír szerint letartóztatták *Lai*bachban *Schumi-t*, a cég főnökét is.

— **Üngyilkos aggastyán.** *Budapestről* jelenti tudósítónk: *Langer* Salamon nyolcvankilenc éves szabómester megunta életét, a mely időben sokat, de módban keveset nyújtott neki. Ma hajnalban észrevétlenül kilopozott Borz-utca 12. szám alatti lakásának emeleti folyosójára s levetette magát az udvar kövezetére. Súlyosan összezúzta magát. A mentők bevitték a Rókus-kórházba.

— **Gyilkos ispán.** *Arany* Zoltán, *Inkei* Béla székelyudvarhelyi földbirtokos ispánja, ma ideges haragjában agyonlőtt egy béres fiut. Valamiért megfenyítette a fiut, ki kapájával védekezett. Erre az ispán revolverével a *fiura* lőtt. A golyó tüdejébe furódott a béresnek, ki rövid kinlódás után még ma meghalt.

— **Vesztett eb Gájban.** E hó 8-án járt volna le a szájkosár rendelet s most ezt újból kénytelen volt meghosszabbítani negyven napra a főkapitány, mert Gáj külvárosban vesztett eb garázdálkodott. Emberben nem tett kárt, hanem egy tehenet és több kutyát mart meg.

— **A Maros titka.** *Varga* Sándorné szül. *Mann* Anna Lippáról múlt hó 17-én nyomtalanul eltűnt. A napokban Lippa közelében a Maros partján egy pár papucsot találtak, melyben az eltűnt *Vargáné* tulajdonára ismertek. Ezen körülmény arra enged következtetni, hogy a szerencsétlen asszony önként vetett véget életének. A nyomozás folyik.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: *Steiger* Ferenc, *Feldkirch*. — *Engelmann* Ignác, *Karancs*. — *Gomperz* Adél, *Pozsony*. — *Stark* Vilmos, *Freibsch*. — *Baranyi* Károly, *Makó*. — *Róth* Antal, *Jolsva*. — *Nasz* és *Fried*, bej. keresk. cég *Lemberg*.

— **Vegyen ön jó cipőt.** Mikor jó a cipő? Ha valódi kézi gyártmány. Ilyet legnagyobb választékban és legolcsóbban *Porter* Vilmos Nagy Aruházában a Szabadság-terén szerezhethet be. Világosat és feketét. Egész és félcipőt. Cugos, fűzős, gombosat és bergsteigert. Zsevró, zerge, borju, box-calf, kestyüvikszobor, stb. minőségeket. Mindez úgy férfiak, mint hölgyek és gyermekek részére. Vidéki rendelések gyorsan és gondosan eszközöltetnek. Helyben a cég háza is küld. Városi és megyei telefon 324.

— **T. Üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (*Szabadság* 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Aradon elfogott merénylő.

(Két letartóztatás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 3.

Az aradi rendőrség tegnap két körözött egyént tartóztatott le Aradon s ezek egyike gyilkos, kit a zilahai törvényszék emberölés kísérlet e miatt országosan köröz. A másik letartóztatott Högye Miklós országosan körözött tolvaj. Högyét a temesvári törvényszék 1901. óta keresi. Egy nap óta tartózkodik Aradon s most már, miután a rendőrség végzett vele, a kir. ügyészség fogházában van.

Az Aradon elfogott gyilkos-merénylőt Kraft Györgynek hívják. Egy napig időzött ez is csupán Aradon s a rendőrség már gondjaiba vette. Kraft György büne az, hogy Zilahon Varga József asztalos mester házába betört, kifeszítve a lakás ajtaját s itt azután revolverével agyon akarta löni Vargát. Háromszor rálőtt, de egy golyó sem talált.

E miatt a zilahai törvényszék főtárgyalás elé állította Kraftot, ki azonban büntetésének leülése elől megszökött. Országszerte körözték, de nem akadtak nyomára. Tegnapelőtt azután Aradra jött s még aznap a rendőrség kezei közé került. Gajda Gábor detektív az ágyban fogta el s onnan vitte fel a városházára. Itt Greén Nándor tb. főkapitány hallgatta ki s Kraft beismerte, hogy ő a körözött.

Érdekes, — s ezt Kraft maga mesélte — hogy legutóbb Szegeden tartózkodott s itt igazi neve alatt Kocor főkapitánynál s több rendőrtisztnél dolgozott. Sirköveket aranyozott, s más aranyozási munkát végzett.

— Ott voltam a rendőrség orra előtt — mondta — és még sem csiptek el. Alig vagyok Aradon egy napig s itt már is lecsuknak. Furcsa dolog ez.

Kraft igen kalandos életet élt, mióta körözték. Volt pincér, aranyozó, asztalos meg minden egyéb. Harmincegy éves és felesége is van. A rendőrség holnap átkíséri az aradi ügyészséghez, ki néhány nap múlva Zilahra toloncolja s átadja az ottani törvényszéknek.

Mindkét fogással gyarapította az aradi rendőrség az utóbbi időbeli sikeres nyomozó működését. Legközelebb megérjük, hogy a gazemberek céhébe tartozó egyének félve fogják kerülni Aradot.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Takács Zoltán bankógyára. A kir. ítélőtábla első büntető tanácsa ma folytatta Takács Zoltán dr. és társai pénzhamisítási bűnyüének tárgyalását. A diszteremben, hol a tárgyalás folyik, állandóan egy rendőrorvos tartózkodik, a ki a hordszéken ülő, teljesen összetörtnek látszó, gyakorta elerőtlenedő Takács dr.-nak segélyt nyújt. Midőn Tolnay Antal, a ref-rens bíró befejezte a bűnpör anyasáának ismertetését, az első bírósági ítélet felolvasása előtt dr. Pap Zoltán orsz. képviselő, Gruber István védője arra kérte a kir. táblát, hogy az ítélet Gruber Istvánra vonatkozó részének felolvasása végett „fénynyomó” szakértő idéztessék a tárgyalásra, mert az elsőbírói ítélet indokolása szakértelem szempontjából olyan lehetetlen ténymegállapítást tartalmaz, melynek ellenkezőjét ha a védőnek sikerül kimutatnia, Gruber sorsa egészen megváltozik. A tábla helyt adott védő előterjesztésének és szakértőül beidézte és kihallgatta Divald Károly cinkográfust.

NAPIREND.

Június 4. Szerda. Róm. kath. naptár: Quirin. — Protestáns naptár: Kerény. — Görög-keleti naptár (június 22.): Bazilisz. — A nap két 3 óra 49 perckor, nyugszik 7 óra 35 perckor. — A hold két 3 óra 20 perckor, nyugszik 5 óra 24 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és

pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjelzés. A központi meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, száraz, zivatarok.

Június 4. Az aradvárosi közsegi elemi iskolák növendékeinek juniálisa (Csálai erdő).

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, június 3.

A szép meleg napok rohamos haladást idéznek elő a veteményekben.

A rozs jó eredményének ígérkezik.

A buza kalásza most fejlődik és szára, szalmája, szintén erősödik. A többi kalászos is örvend a melegnek.

A tengeri, mely ismét lett ültetve, szintén kikelt és gazdáink idejekorán vélik ennek törését elérni.

Egy csendes éjjeli esőre már szükség is lenne, különösen a buzára igen nagy előnnyel lenne ez.

Az árak külföldi kedvezőtlen hírek és a belföld csekély gabona-készlete következtében, rohamosan emelkednek, mit a mai hetivásáron nagyon is tapasztalhattunk.

Elkelt mintegy 300 métermázsa buza és ugyanannyi tengeri.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I. ső minőségű 8.70—8.80.
Buza közép minőségű 8.50—8.60.
Tengeri 4.60—4.80.
Rozs névleges jegyzés 6.60—6.70.
Arpa névleges jegyzés 5.20—5.25.
Zab névleges jegyzés 6.20—6.50.
Az irányzat szilárd.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 3.

Déltőzsde. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv jó. Szilárd irányzat mellett 28,000 métermázsa került forgalomba, 10—15 fillérig drágább árakon. Egyéb gabonaneműek közül rozs és zab 5 fillérral drágább. Időjárás szép.

Zárlat 12 órakor:

Buza júniusra	9.15—9.16
Buza októberre	8.11—8.12
Rozs októberre	6.79—6.80
Zab októberre	5.91—5.92
Tengeri júliusra	5.17—5.18
Tengeri augusztusra	5.26—5.27
Repce augusztusra	11.65—11.75

Zárlat 5 órakor:

Buza júniusra	8.10—8.11
Buza októberre	6.75—6.76
Rozs októberre	5.89—5.90
Tengeri júliusra	5.13—5.14
Tengeri augusztusra	5.21—5.22
Repce augusztusra	11.60—11.70

Zárlat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	689.50
Magyar hitelrészvény	711.—
Leszámítolbank részvény	440.—
Rima-Murányi vasmű részvény	520.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	692.25
Közuti vasút	622.—
Városi villamos vasút részvény	313.50

Szeszüzlet.

— Június 3. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék 12.80—13.— korona mmásánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 3. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban 100—2 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 107—9 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 106—8 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 105—6 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli sulyban 106—7 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 105—6 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 102—4 fillérig.

Sertéslelés. Június 1. napján volt készlet 44.586 darab, június 2. napján fölhajtatott 2379 darab, június 2. napján elszállított 1743 darab, június 3. napján maradt készlet 45,222 darab. Üzlet: Gyöngye.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsde.

Budapest, június 3.

Magyar aranyjáradék 4%	120.75
Magyar koronajáradék 4%	97.90
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	120.—
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	100.—
Magyar keleti vasút	119.30
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	201.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	163.—
Osztrák papírjáradék	101.30
Osztrák járadék ezüst	101.30
Osztrák járadék arany	120.50
Koronajáradék	99.70
1860-iki államsorsjegyek	153.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1600.—
Magyar hitelbankrészvény	711.—
Osztrák hitelbankrészvény	689.50
Osztrák-magyar államvasút	691.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.07
Német birodalmi márka	117.25
London	240.27
Páris	95.27

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1902. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 4.45	Személyvonat d. u. 3.32
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Személyvonat este 8.57
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.10	Személyvonat reggel 8.35
Személyvonat d. u. 4.11	Vegyesvonat este 7.06
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. u. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Május 1-től bezárólag szeptember 30-ig ünnep- és vasárnap, valamint a radnai búcsúnapokon jön Radnáról egy vegyesvonat este 8 óra 23 perckor.

REGÉNY-CSARNOK.

A fehér hattyú.

Regény három kötetben.

Írta: Cs. Attila Mendés.

(60)

Kölcsey - egyesület

Aradon

(Vége.)

VI.

Másnap kevesse a nap nyugta előtt számos paraszt és pásztor volt az Oberkammergauti völgyben nagy tömegben összegyűlve. Faltörzseken ültek vagy a fűben térdeltek és bámulattal szemlélték a nagy színházat, melyben a régi Jeruzsálem feléledni szokott, és melynek színpadját a Golgothához hasonló domb képezte.

A passió-játék még nem kezdődött el: a tömeg halkan suttogott egymás között. Sokan nem értették, miért tartatnak meg a mysteriumok évekkal előbb, mint azelőtt szokás volt; és hogy a négy részből, melyet négy napon át szoktak előadni, miért hagyják el az első nármat és tartották meg ma csak az utolsót. De más jobban értesült egyének azt rebesgették hogy a rendkívüliségnek mindenható akarat királyi szeszély az oka; hogy egy megbízott érkezett napokkal előbb Nonnenburgból, ki értekezett a szereplőkkel és rendezőkkel és ezeket titkos utasításokkal látta el. Ugyanezek állították, hogy két szereplő ezuttal nem fog játszani, mert mások fogják helyettesíteni, ki-ki senki sem ismer. Mindezek a homályos hi-

rek szájról szája terjedtek el a tömegben és bámulattal vegyes türelmetlenséggel, csaknem aggodással töltötték el a kedélyeket.

Egyszerre csak a főtéren a zsidók, római katonák magasra emelt sasokkal, asszonyok és irás tudók — négyszegletes fekete sípkájukról lehetett őket felismerni összecsoportosultak és egy halvány, egészen veres palástba öltözött ifjút vezettek ki a tanácsházból; a mysterium megkezdődött.

Akkor a tisztartó vitézei, mikor Jézust kivitték volna a palotából, ő hozzá gyűjtötték az egész sereget!

Es mikor levetkeztették volna őtet, adának ő rá veres palástot.

Es tövisből csinált koronát tőnek az ő fejére, és nádszálat az ő jobb kezébe és térd-t hajtván előtte, csufolják vala őtet, ezt mondván: Üdvözlégy zsidóknak királya.

Es mikor őtet megpökdösték volna, a nádszálat kezéből kivévén, verik vala azzal az ő fejét.

Es mikor eléggé megcsufolták volna, levetkeztették a veres palástból, és az ő maga ruhaiba felöltöztették és elvivén őtet, hogy megfeszítsenek.

Követi pedig őtet a népnek és asszonyoknak nagy sokasága, mely asszonyok jajgatják és siratják vala őtet.

Jézus pedig hozzájuk fordulván, mondá: „Jeruzsálemnek leányai, ne sirjatok én rajtam, hanem ti magatokon sirjatok és a ti magzataikon.”

Vitotnek vala pedig két egyéb gonosztyók is, hogy vele megöltetnének.

Mikor azért mentek volna a helyre, mely mondatik koponya-helyének, ott feszíték meg őtet és a gonosztyókat, egyiket jobkéz fölől, a másikat balkez fölől.

Vala pedig az ő titulusa a feje felett megírva, görög, római és zsidó betűkkel: „Ez a zsidóknak ama királya.”

A thüringiai pásztörök és parasztok, remegve, zavartan nyelték el szemekkel a természetes szinpadot, a dombot és a halvány elíteltet. Nem egy fordult szomszédjához kerdezvén:

— Ki lehet ez a fiatal ember, ki Jézust ábrázolja?

De a legenda tovább gombolyította a vallásos mysteriumok fonálát és ime mit balottak és láttak ezentúl:

Azután tudván Jézus hogy mindenek elvégeztettek, hogy az irás betelnék, mondá: „Szomjuhozom!”

Vala pedig ott letéve egy edény, ecettel és izsóppal megrakván, az ő szájához vivék.

Mikor azért elvette volna Jézus az ecetet, monda: „Elvégeztetett minden.” Es lehajtván fejét, kibocsáta lelkét.

A zsidók annak okáért, hogy ne maradnának a keresztifán a testek szombaton, mivel hogy ünnep estéje vala, (mert annak a szombatnak napja nagy ünnep vala), kérék Pilátust, hogy azoknak szárait megtöretnének és levéteknének.

Eljövénék azért a vitézek és az első latornak megtörék szárait és a másinak is, aki megfeszített vala Jézussal.

Jézushoz pedig mikor jutottak volna, mikor láttak volna, hogy ő megholt immár, nem törék meg az ő szárait.

Hanem egy a vitézek közül dárdával megöklelé az ő oldalát és mindjárt jöve ki belőle vér...

Ekkor a fenséges dráma nézői mindnyájan iszonyattal fordultak földre, mert a martyr ajkát szívzaggató halál kiáltás hagyta el, melyet hörgés követett és ugyanakkor Jézus feje, melyet egy pillanatra felemelt, élet nélkül hanyatlott le vállára. Oh! minő művész és minő művészet lett volna képes e kiáltást és mozdulatot utánozni? Hogyan! Tehát mindez nem volt játék? A római katonák valóban beledöfte dardáját a megfeszített oldalába? Valóban emberhalál történt? Mindenfelé mély, megtörtetiesen csend honolt a nézők között és valamennyi kimeredt szem irtózáttal szemlélte az ifjú halottat, aki a keresztben függött, mozdulatla-

nul... midőn egyszerre egy nő, ki a város felől érkezett lebegő hajjal, kétségbesett arckifejezéssel rohant át a tömegen fel a dombra, a szomorú dráma színhelyére. Két kiáltás hallat szott ajkáról:

— „Frigyés!” és „Meghalt!”

Es eszméletlenül rogyott le a kereszt alá, melyről a halottan folydogáló vére vegyült össze tűzhajával.

Igy halt meg a keresztifán, Glorlane-Glorianit szerevezve meg Mária Magdolna gyanánt II. Frigyés, Thüringia királya, kit másként Hattyulovagnak is neveztek.

Nyári színház.

Szerdán, 1902. évi június hó 4-én:

A balatoni rege.

Regényes színijáték 4 felvonásban. Irta: Herczeg Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Mátyás király	Ternyei L.	Sztropkó	Németh J.
Benigna	Gazdi A.	Sztózius	Tukorai L.
Kinizsi Pal	Csiky László.	Sló	Szabó Irma.
Drágly	Győre Alajos.	Lesencze	Borostyán S.
Palóczy	Gózon Béla.	Gyöngyös	Harmath I.
Pipacs	Sarkadi A.	Gunda	Daróczi Ilca.
Molnárné	Parlagi K.	Istók, apród	Garai Ilonka.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat.

Hirmann József eleki községi tanító ur az Arad és Vidéke vasárnapi számában, *Varjassy Árpád* kir. tanácsos, tanfelügyelő urat támadó nyilttéri cikket tett közzé; miután a tanfelügyelő urnak inkriminált és a támadó cikkben elferdített ténykedésénél jelen voltam, a való tényállás megismertetése végett szükségesnek tartom a következőket kijelenteni:

A tanfelügyelő ur az Eleken kísérletileg létesített polgári fiúiskola első osztályának megvizsgálása végett jött ki Elekre s a polgári iskola meglátogatása után a III. és IV. elemi fiúiskolákat is meglátogatta azon célból, hogy meggyőződjék, hogy vajjon az ezen, a polgári iskola leendő növendékeit oktató osztályok tanítványai miként vannak kiképezve, oktattva s egyáltalában alkalmasak-e arra, hogy a polgári iskolába felléphessenek. Miután az idő engedte, néhány más osztályt is meglátogattam.

Az iskolalátogatások után, számos tekintélyes eleki polgár kérelmére egy bizalmas értekezletet tartott, mely, mint legalkalmasabb és legtágosabb helyiségben, a községi nagyvendéglő nagytermében folyt le. Az értekezleten megismerette a tanfelügyelő ur azon kívánalmakat és módokat, melyek mellett az Eleken igen óhajtott polgári fiúiskola rendszerezhető lenne; ezen alkalommal azonban szokott nyíltságával tudatta azt is, hogy miután a III. és IV. fiú osztályok növendékeinél talált eredmény feltűnően gyarló és egyáltalában nem kielégítő, ja polgári iskola létesítését a jelenben nem látja indokoltuak és nem javasolhatja.

Mindaz, amit Hirmann tanító ur ezzel szemben állit, csak mosakodás és elferdítés; amit a tanfelügyelő ur az említett két osztályban talált tanításbeli eredménytelenségről az értekezleten kijelentett, mint tisztelnél fogva kísérője és közvetlen fültanu, teljesen a magamévé teszem.

Mindezeknél fogva Hirmann tanító ur támadását intenciósus elferdítésnek kell kijelentem nem s még csak annyit kell megjegyezniem, hogy ellene ugy a reá bizott iskolában tapasztalt teljes tanításbeli eredménytelenség, mint a

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

tanfelügyelő ur személye ellen intézett alapítatlan támadás miatt a fegyelmi eljárást fogom indítványozni.

Végül kijelentem, hogy eként ezen ügy a rendes hivatalos mederbe terelhetvén, a tanító ur esetleges hírlapi válaszaira nem kívánok reflektálni.

Ifj. Salacz Gyula,
iskolaszéki elnök.

1018

A Hazai Általános

biztosító-részvénytársaságnak.

Kurticsi gőzmalmom leégése alkalmából a t. Társaság tetemes tüzkáromat oly gyorsan és oly előzékenyen rendezte, hogy eljárásával teljes megelégedésemet kiérdemelte. Midőn a t. Társaságnak köszönetemet kifejezem, felhivom a nagy közönség b. figyelmét ezen előzékeny hazai társulatra s mindenkinek melegen ajánlom, hogy tüzkár elleni biztosításait a Hazai Biztosító Társaságnál kösse meg.

May János.

LEGSZEBB FOGAK!

DENTOLIN

fogpasztánk által érhetőek el.

Egyszeri használat mindenkit meggyőz.

Egy tégely ára . . . 1 korona.
Egy darab ára . . . 60 fillér.
Egy tubus ára . . . 50 fillér.

5% a magyar tanítónök „Otthona” javára.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfümeria nagykereskedése
ARADON.

Seabury & Johnson-féle

Benson-Tapasza

a leghatásosabb szer

Köszvény, csusz, derékfájás.

csipőfájás, hátbaj,

mellbaj, köhögés,

minden meghűlés ellen.

Óvakodjunk csekélyebb értékű utánzatoktól!

Louis Ritz & Co., Hamburg.

Aradon kapható: Földes Kelemen, Hajós Árpád gyógyszerháza az „Isteni Gondviselés”-hez és Rozsnyay Mátyás gyógyszerháza Szabadság tér.

1904

Telefon szám 455.

T. cz.

Van szerencsém nagyrabecsült rendelőknek szíves tudomására adni, hogy folyó évi február hó 1-étől

a Templom-utca 3. sz. alatti
czipész-üzletemet

felozlattam, de iparomat továbbra lakásomon

Heim Domokos-utca 2 sz. alatt,

a Tököl-téri Kishalmi-tó gőzfürdő mellett folytatom.

Főtörkvésem oda irányul, hogy nagyrabecsült rendelőkmet ezután is legnagyobb odaadással, szolid és pontos kiszolgálásban részesítsem, miért is az eddigi pártfogásért esedezem.

Magamat a n. é. közönség becses bizalmába ajánlva maradok kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné,

czipész, Heim Domokos-utca 2. sz.

1086—902. tkv. szám.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Battonyai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtóiak és a csatlakozottak kimondott Polie Rozáliának, Laczkó Józsefné szül. Kurilla Erzsébet kevermesei lakos végrehajtást szenvedett eleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtás árverés 400 kor. tőkekövetelés és ennek 1901. szeptember 29 től járó 6% kamatai, 36 kor. 30 fill. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 32 kor. 30 fill. és a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a szegedi kir. törvényszék (a battonyai kir. bíróság) területén lévő kevermesei 112 sz. tjkv-ben fekvő A. + (1+4., 7—482., 503., 504/63.) hrsz. ingatlanra 1117 korona, az ugyanazon tjkv-ben A. + (1—4., 7—482., 503., 503/432, 2) hrsz. ingatlanra 704 korona ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelítetik.

Az árverés megtartására határidőül 1902. évi június hó 24 napjának d. e. 10 órája Kevermes községi házához tüzetik ki.

Árverési feltételek a következők:

1. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 111 kor. 70 fillért és 70 kor. 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt át-szolgáltatni.

2. Az ingatlanok a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Battonyán, 1902. évi márczius hó 31-én. 1012

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság. Kir. tkvvezető.

Arad legrégibb kerékpár és varrógép javító műhelye és raktára

HAMMER VILMOS

villanyműszerész

Arad, Szabadság-tér 7.

Seidel és Neuman Germania és H. W. Schladitz Drezdai

kerékpárok,
ugymint
varrógépek
egyedüli képviselője.

Singer varrógépek 5 évi jótállás mellett 32 frtért.

Nagy szakszerű javító műhely.

Dus választék felszerelési cikkekben, olcsó árak, pontos kiszolgálás.

Globus-tisztító kivonat

1905

jobban tisztít, mint bármely tisztítószer.

A haj eredeti színét

visszanyerjük a **Hajós-féle**

Hajregenerator

használatával. Rövid idő alatt visszaadja az ősz hajnak eredeti színét, ifjúkori szépségét és ennek visszatérése után az elért eredmény állandóan megmarad. A fehéreműt és fejbőrt nem piszkítja.

Egy üveg ára 60 krajczár.

Hófehér fogakat egyedül a **Hajós-féle**

Venus Antiseptikus fogpép

használatával nyerhetünk, egy tégely ára 60 krajczár. (Az üres fogpép-tégely 10 kr.-ba visszavásároltatik.)

Valódi angol celluloidba foglalt

Antiseptikus fogkefe

2 évi jótállással ára 90 kr.

Fenti szerek egyedül kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Házi csengők

bevezetését és javítását szakszerűen végzi:

Kalmár József

villanyműszerész.

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Kerékpár és varrógép raktár.

Szakszerű javító műhely!
Magy. kir. államv. üzletvez. Aradon.

15634—1902. II. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános tárgyalást hirdet a szajol—aradi vonalon Mezőtur-Gyoma állomások közt a 798—808. sz. szelv.-ben épülő Nagy-Lápos állomáson 10800 köbméter és a Gyoma—Mező-Berény állomások közt a 983—994. sz. szelv.-ben épülő Körös-Tarcsa állomáson 7285 köbméter, az állomási plateauok, az úrházi plateauok és a felvételi épület plateauja számára szükséges, összesen 18100 m³ földfeltöltési munka végrehajtására.

A tervek, a szerződési és ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az általános és részletes feltétfüzetek Aradon a magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafenntartási osztályában és Mezőtúron az osztálymérnök-ségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve 2 koronáért megszerezhetők.

Az ajánlat az egyes állomásokon szükséges földmunkára külön-külön, vagy az összes munkákra tehető meg.

Az ajánlatokat legkésőbb 1902. évi június hó 17-én déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ikenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felíratra kell benyújtani: „Ajánlat a Nagy-Lápos és Körös-Tarcsa állomásokon létesítendő földmunkákra”.

Az ajánlat az összes munkákra, vagy állomásonként külön-külön tehető. Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis legkésőbb 1. évi június hó 16-án, déli 12 óráig állomásonként 100—100, összesen 200, azaz kétszáz korona bánatpénzt kell a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénz, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban letenni. Takarékpénztári könyvek letét gyanánt el nem fogadhatók.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

A készpénzben letett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térítve vevényvel adandók fel.

Aradon, 1902. május hó 30.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Apró hirdetések.

Minden kiírtetés beírása leg-
alább egy koronára kerül és 20 szó-
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ir-

tesztéseket a kiadóhivatal ad; leve-
lbeni kérdéseket a válnára való lé-
nyeg mellékelendő. Telefon ártalmatlan
nem ad a kiadóhivatal.

Telephon 436.

Vasgerenda, szekértengely, ráfvas,
aczelcsákányok, metsző-olló, kertész
fűrés, oltókések és egyéb áruczik-
kek jó minőségben és olcsó árban
kaphatók

Pöhm és Gedeon

vaskereskedésében 1561

Arad, Eötvös-utca és Szabadság-tér sarkán.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely
az elvesztett erőt újra meghozza.
Próbacsomagot s egy száz oldalas köny-
vet postán, jól becsomagolva, ingyen
kapják mindazok, a kik érte írnak.
Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvos-
ság, mely megmentett ezeket, a kik
fiatalkori kihágások folytán nemi baj-
okban, szifiliszben, valamint elveszi-
tett férfierőben szenvednek. Ez okból
elhatározta az intézet, hogy egy in-
gyen csomag orvosságot magyarázó
könyvvel együtt mindenkinek ingyen
küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj
otthon gyógyítható, s mindazok, a kik
a fiatalkori kihágásokból származó ne-
mi bajokban, szellemi elgyöngyülésben,
vagy krónikus bajokban szenvednek,
otthon gyógyíthatják magukat. Ez a
gyógyszer közvetlenül azokra a szer-
vekre hat, a hol a megerősödés szük-
séges csodálatos eredménnyel gyó-
gyítja az évek óta tartó betegségeket.
Úgy, fiatal egyaránt írhat a Staat
Medical Institute-nak az alant jelzett
cízre, a honnan a csomagot rögtön
elküldik. Az intézet leginkább azokat
akarja megmenteni, a kik kezelés
céljából az otthonukat nem hagyhat-
ják el. A próbacsomag megmutatja,
hogy mily könnyen gyógyíthatók eb-
ből a rettenetes bajból otthon. Az in-
tézet kivétel nem tesz. Mindenki ír-
hat erete bárholon magyarúl, mire
titoktartás mellett postafordultáva egy
ingyen csomag orvosságot kap ma-
gyarázó könyvvel együtt. Irjon meg
ma. A csomag oly szépen be van cso-
magolva, hogy a tartalmát senki sem
fogja megtudni. A levelet így kell
címezni: State Medical Institute 49.
Elektron Building, Fort Wayne, Ind
Amerika. A levelek mindig bérmenté-
sitendők. 1341

TELEFON 184.

Pártoljuk a helybeli ipart!
Bettelheim K.

első aradi egyedüli szakcsisz mósó-
és tisztító műintézete

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

A nyári idényre felhívom a t. nagy-
közönséget műintézetemre. Jól felsze-
relt munkás személyzetemmel páro-
sulva, ama kellemes helyzetben va-
gyok, hogy a legmagasabb igényeknek
is minden irányban megfelelek. El-
vállalok mindenféle mosható női, férfi
és gyermek ruhákat, bur kalapot, pi-
nere tárgyakat, függönyöket, összes
házi ruházatok mosását a legolcsóbb
egyezségi árak mellett. Kívánatra ház-
tól elvitetem és haza küldöm.

TELEFON 438

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételök és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Zálogszedülök,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvétetnek, vagy be-
cseréltetnek.

Raffia Hárs II

fehér, bosszú, szé es szálú egész
bál vételnél

100 kgként 80 koronáért

kapható

Reich B. Károly Fia és Társa cégénnél
Andrássy-tér 6., Verbos-ház. 1006

Permetező

3 évi jótállással

(ingyen javítás)

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Rákóczi-utca 28. sz.

Ugyanott

tüzi fecskendők,

borszivattyúk,

kutak és gummi tömlők

gyári áron.

Javítások elfogadtatnak.

„Aradi Estilap“

és

„Aradi Reggeli Lap“

az Aradhoz közel fekvő vá-
rosokban

ügynököket

keres,

kik a nevezett lapokat — me-
lyeknek ára 1—1 kr. és ol-
csóságuknál fogva a legnagyobb
elterjedtségre tarthatnak szá-
mot — szokásos jutalék mel-
lett terjesztenék és árusítanák.

Ajánlatokat elfogad az

Aradi nyomda részvénytársaság.

Pályázati hirdetmény.

Az aradmegyei közkórház részére 1902. és 1903. évben
szükséglendő gyógy- és kötszeráru anyagok szállításának biz-
tosítására pályázat hirdettetik.

Felhivatnak az Aradon levő összes gyógyszerészek és
gyógyszeráru üzletek tulajdonosai, kik a szükséges gyógy- és
kötszeráruk nagybani szállítására vállalkoznak, írásbeli zárt
ajánlatukat az aradmegyei közkórház igazgatóságához f. évi
június hó 20-ig benyújtani.

1019

A kórház igazgatósága.

Tavaszi és nyári idény 1902.

VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK.

Egy vég 3.10 mtr. hosszu, elegendő 1 férfi öltözetre, (ka- bát, nadrág és mel- lény, csak ennyibe kerül:	2 frt 75 kr., 3 frt 70 kr., 4 frt 80 krért jó 6 frt és 6 frt 90 krért jobb 7 frt 75 krért finom 8 frt 65 krért finomabb 10 frtért a legfinomabb
---	--

valódi gyapju
szövetből

Egy vég fekete szalonöltönyhöz 10 frtért, valamint felöltőszöveteket,
turista ruhákhoz lodent, finom kamgarnt stb. gyári árban küld a szolidsá-
gáról ismert posztógyári raktár 1962

SIEGEL IMHOF BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve.

Mintahű szállítás.

A t. közönség különösen figyelmeztetik, hogy a posztók ára, ha köz-
vetlenül hozzátják, sokkal olcsóbb, mintha közvetítés útján vásárolják.

15928—1902. szám.

Aradvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Aradvármegye közkórházánál megüresedett másodorvosi
állásra pályázatot hirdetek, melynek javadalmazása 1800 kor.
azaz Egeyzernyolcszáz korona évi fizetés, a kórház belterüle-
tén szabad lakás, mely áll egy szoba és egy előszobából, ezen-
kívül fűtés és világítás.

A kinevezés ideiglenes, amennyiben ezen állás két évi
időtartamra töltetik be.

Felkérem mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, s
az 1903. I. t.-cz. 9. §. II. pontjában előirt képesítéssel bírnak,
hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket Aradvármegye fő-
ispánjához f. é. június hó 14-ig terjeszszék be.

Arad, 1902. évi június hó 2-án.

Dálnoki Nagy Lajos,

alispán.

1020

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája

Lőcse-fürdő.

(Vasuti, posta és távirtda állomás: Lőcse.)

Szepesmegye legolcsóbb nyaralóhelye.

Első felső-magyarországi gyermeküdülőhely az iskolai szünidők
tartamára.

Évad június 1-től szeptember 15-ig.

610 méter a tenger színe fölött, teljesen védett fekvéssel, fenyves erdő kö-
zepette, 20 percnyi távolság Lőcsétől: 50 kényelmesen berendezett szoba, hi-
deg és meleg fürdők, kitűnő konyha (a vendéglő házilag kezeltetik), teljes ellá-
tás, étkezés és lakás 3-80 koronától 5-30 koronáig naponként. — 10—16 éves
üdülést kereső vérszegény iskolásgyermekek, kik szülei kísérete nélkül a
szünidőt erdőben akarják tölteni, a háziasszony személyes felügyelete alatt
hétenként 20 koronáért, havonként 80 koronáért teljes ellátásban része-
sülnek. (Lakás, reggeli, délelőtti és délutáni uzsonna, ebéd, vacsora.)

Bővebb felvilágosításokkal szolgál és a prospektusokat franco elküldi:

Müller Antai,

építész

Lőcse, Szepesmegye.

1017